

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leto 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kralj, Škočovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema narcnino, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pedtvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglaške primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprtje reklamacije so poštnino proste.

Revolucija na Portugalskem.

Katoliški svet je pretečeni terek obhajal praznik velikega oznanitelja božje ljubezni, serafskega sv. Frančiška.

V Lisaboni, glavnem mestu Portugalske, pa so ta dan divjale tiste sile, ki ne črpojajo svoje moći iz vere in ljubezni, temveč iz sovraštva in hudočije. Vera se je prelomila, gnev, jeza in sovraščvo je razpaljalo človeške strasti. Podaniki so se dvignili zoper svojega vladarja, vojaki so svoje puške in topove namerili proti palači svojega kralja, kateremu so prisegli zvestobo.

Framasonstvo, ki loče povsod na svetu zgraditi republiko (ljudovlado), prosto Boga in kralja ter vodi v ta namen nastanko preračunjen boj zoper oltar in krono, zoper katoliško cerkev in kraljevsko oblast, prepeva te dni na Portugalskem in po vesoljnem svetu zmagovalno pesem ob naglo pridobljeni zmagi. Saj pa je že tudi dosten časa na Portugalskem pripravljalo ta zmaga. Po časnikih in tajnih družbah je razširjalo med ljudstvom, osobito med mestnim razumništvom in vojaštvom brezversko svobodomiseljstvo in tako je vzgojilo tiste ljudi, ki metejo bombe v cerkev in med kralju vdane vojake, ljudi, ki dvigajo nož in puško proti kralju, vojake, ki streljajo na prehivališče svojega kralja.

Revolucija je zmagala. Ustanovila se je začasna republikanska vlada, ki je sestavljena iz samih prostozidarjev in svobodomiselcev. Evropske velevlasti še sicer niso izjavile, kako stališče zavzemajo nasproti nasilnemu prevratu na Portugalskem. Toda najbrž se ne bodo vmešavale v notranje portugalske stvari ter bodo razvoju pustile prosti pot.

Tako torej katoličanom na Portugalskem pretijo hudi časi. Nova začasna vlada je začela svoje „ljudomile“ delovanje s preganjanjem samostanov, redovnikov in redovnic in tudi svetih duhovnikov. Po vzgledu francoskih framsenov hočejo izpeljati popolno lečitev cerkev od države in vpeljati brezverski poduk otrok v izključno svetnih šolah. Katoličani bodo zbrali vse moči, da preprečijo nakane te brezverske, revolucionarne svojati.

V naslednjem priobčimo najglavnnejše dogodke iz žalostne zgodovine portugalske revolucije.

Kako je nastala revolucija?

V nekem parškem listu poroča nek Portugalec, ki je pribeljal v Badajek in je bil priča, kako je nastala revolucija, naslednje: Že v pondeljek zvečer so se po umoru poslanca Bombarda vršili izgredi na cestah. Uporniki so sprejeli kralju zveste vojake s strieli iz samokresov in s

klici: „Živila ljudovlada!“ Kmalu so se razvili krvavi boji. Prvi vojaki, ki so se pridružili revolucionarjem, so bili topničarji 16. polka. Polkovnika in nekaj častnikov so umorili z bajonetmi. Ostali polki so izročili orožje revolucionarjem. Kmalu je bil večji del posadke v taboru revolucionarjev, ki jih je krepko podpirala mornarica, na katere ladjah so bile razvite ljudovladne zastave.

Boji v Lisaboni.

Boji v Lisaboni so trajali 30 ur. Zmagali so pristaši ljudovlade. Revolucionarjem nasproti je bilo nad deset kraljev zvestih bataljonov. Hud je bil boj med vojaki 18. pešpolka, ki so se razcepili v dva dela. Ubit je bil polkovnik in več častnikov, ostali so prestopili k upornikom. Revolucionarji so utrdili svoje postojanke, da jih ne preseñejo kralju zvesti vojaki. V bojih v Lisaboni je bilo, kakor je dognal lisabonski mestni svet, 114 usmrčenih in 590 ranjenih.

Kaj je s kraljem?

Francosko ministrstvo je dobilo poročilo, da je bilo obstrelovanje kraljeve palače 5. t. m. ob 3. uri popoldne končano. Kraljeva rodbina je bila med bombardiranjem v palači. Ko so izstrelki mornariške artiljerije dosegali že streho palače, je odvedel guverner kraljeve palače, general Gorias, kralja in kraljico v klet. Po noči se je podal kralj Emanuel skozi vrste še zvestih vojakov s kraljico-materjo na brazilijsko ladjo „San Paolo“. General Gorias je medtem sam junashko vodil brambo palače. Ko je zapasi, da ima med vojaki zarotnike, je uvidel, da je kraljeva stvar zgubljena. General Gorias se je poslovil pismeno od kralja in se nato ustrelil. Medtem se vdrli v palačo vstaši, ki so se odkrili, ko so zagledali mirivo generalovo truplo.

Kralj Manuel, ki je še zelo mlad (15. novembra bo dovršil še le 19. leto), se nahaja po najnovejših poročilih v Gibraltaru, kjer bode nekaj časa čakal, da se razmire na Portugalskem z boljšajo. Če ne bode mogel več iti na Portugalsko, se poda na Angleško.

Kdo je zakrivil revolucijo?

Glavna odgovornost, da so zmagali v Lisaboni revolucionarji, zadene zadnje Manuela ministrstvo. Proti strasni agitaciji pristašev ljudovlade ni nič storila v varstvo prestola. Po javnih shodih so hujskali razni govorniki ljudstvo proti kralju, a vlada ni prav nič storila proti veleizdajalcem. Ljudovladino časopisje je hujskalo proti kralju in proti kraljici-vdovi, vlada je vse mirno trpela in pričela preganjati državi zveste stranke in katoličane. Kralj je tako zgubil so ljubezen ljudstva. Ta vlada je torej revolucijo le pospešila in omogočila, da je zmagala revolucija.

PODLISTEK.

Naše jeruzalemško romanje.

(Dalje.)

Po dalmatinskih vodah nam je neprestano zvezelo po ušesih: „Buči, buči, morje Adrijansko, tuje zdaj si, nekdaj bilo si slovansko.“ Res, ob obalah Jadranskega morja je tekla zibelka hrvaške države, tu so stanovali hrvaški kralji, tu se je začelo razvijati hrvaško pesništvo, ki je našlo svoje zavetje zlasti v divnem Dubrovniku, ki si je edini znal ohraniti zlato svobodo pred grabežljivim benečanskim levom vse do Napoleonovih časov. Navadno se trdi, da so opustošili Benečiani nekdaj cvetočo Dalmacijo. Res je, a krivda zadene tudi Avstrijo. Odkar je prišla po Napoleonovih vojskah Istra in Dalmacija pod avstrijsko žezlo, obračale so naše vlade glavno skrb na to, kako zatrepi tudi po Dalmaciji in Istri staroslovensko službo božjo in utrditi laško oblast, sicer pa je bila Dalmacija in Istra vedno pastorka do najnovejših časov. In naša mornarica! Morda v zahvalo, da je leta 1866. Mariborjan Tegethof naklestil Lahe pri otoku Visu, katerega smo si imeli na povratku priliko ogledati, je pri naši mornarici laški jezik poveleni jezik. Mornarji so pa skoraj sami Dalmatinci in Primorci, le više časti se navadno dajejo Nemcem in Lahom. Takšna je pravica v naši ljubi Avstriji. Slovan je dober za davek, in delo, časti in pravice so pa za druge, in potem se „tam gori“ čudijo, če enkrat tudi uboga slovanska raja hoče nekaj pravice! Čustvo ogorenosti nas je navdalo pri teh mislih na Jadranskem morju.

Pa pustimo to; ko se zdani smo med grškimi otoki, in tu se nam vzbujajo veličastni spomini iz sta-

Preglasitev ljudovlade.

Vstaši so sestavili začasno ministrstvo. Predsednik je voditelj portugalskih svobodomiselcev, 67 let stari Teofil Braga, ki je brzojavil zunanjim ministrom velevlasti, da je na Portugalskem proglašena ljudovlada. Braga je izdal tudi oklic na armado in mornarico, v katerem poziva častnike, ki niso bili v zatoti, naj prispejo zvestobo ljudovladi.

Začasna vlada je proglašila ljudovlado z zelo dolgim oklicem, polnim public, ki smo jih tako vajeni iz ust fra-mazonov, da oklica ni vredno objavljal.

Kakor se poroča iz Londona, je vsa portugalska armada priznala ljudovlado.

Tudi na otoku Madeira je bila ljudovlada proglašena z velikim navdušenjem.

Lep začetek nove vlade.

Vlada je izdal odlok, ki prepoveduje duhovščini nositi duhovsko obleko. Drugi odlok začasne vlade pa odpravlja vse redove. Menih in nune morajo po tem odloku tekmo 24 ur zapustiti Portugalsko.

Pariski listi poročajo, da je prva stvar, ki jo hoče predsednik začasne vlade Braga izpeljati, ločitev cerkve od države. Ločitev cerkve od države nameravajo pospešiti, če obdrže v rokah oblast.

Najnovejša poročila pravijo, da se je že pričelo z izganjanjem redovnikov in redovnic. Med izgnanimi je tudi kardinal frančiškan. Škof iz Peje je že zapustil Portugalsko. V petek ponoči je bilo v Lisaboni izdano povelje, da se s tremi streli iz topa naznani izgon duhovnikov. Mnogi menih se pa na to znamenje niso ozirali ter so po podzemskih hodačih hoteli priti na prost, ker so se bali, da jih sodrga, ako zapusta samostan, pri vratih na cesto, napade. Poulična sodrga, ki je bila v zvezi z vojaštvom, je pa zazgala v kanalih ognje, da bi se tako duhovniki zazduli. Nato so duhovniki prišli na cesto. Sodrga je duhovnike na cesti preteplala. V soboto je sodrga z vojaštvom naskočila jezuitiški samostan v Lisaboni in ga porušila. Več duhovnikov je umorjenih.

Vlada pravi, da duhovnikov ne bo zaprla, ampak jih izganja. Izšel je poziv, napasti vse samostane jezuitov. Samostan Estrela je bil po dolgem boju zavzet, jezuitje so pobegnili po skrivnem hodniku, ki je bil zvezan z drugimi samostani in ondi nadaljevali odpor.

Cerkve so v Lisaboni večinoma še zaprte.

Dne 10. t. m. je izdal vlad odlok, da morajo vse jezuitje takoj zapustiti Portugalsko, tudi vse samostani in verski zavodi ter naprave bodo zatvorenji, posestva in imetek zaplenjeno. Premeženje jezuitov postane državna last. Kaj se zgodis premoženjem ostalih redov, se sčasoma določi.

Kaneja, Retimno, Megalokastron ali Kandijo (glavno mesto na Kreti), zlasti slednje mesto se je prav lepo videlo. Po sredji otoka se vleče precej visoko golo gorovje, katerega zahodni del se imenuje Maderas ali Bele gore, vzhodni pa Lasiti, in en del Aferitis.

Na zunaj napravi otok precej slab vtisek, zakaj le okoli mest je bilo opaziti nekaj obdelanega sveta.. Toda otok ni tako nerodoviten, kakor bi kdo po zunanjosti sodil, med pogorjem so tudi rodovitne doline z južnim sadjem. Kajpada je obdelovanje zemlje pod kruto turško vlado zelo trpelo. A pustimo zemljepis Krete, ker je glavno že itak povedano v romarski knjizi „Jeruzalemski romar“. Zamislimo se rajši v zgodovinske spomine, ki so spojeni s tem otokom. Na Krete (novo-grški Kriti, turški Kirid) so iskati početki grške omike pod vplivom Feničanov in Egipčanov. Ždi se, da so bile v prastarih časih celo Atene ovisne od Krete, vsaj stará grška pripovest ve povedati, da so nekdaj Atenci dajali kot davek vsako leto 6 dečkov in 7 deklje na Kreto, kjer so jih darovali maliku, ki je bil na pol človek in na pol bik, dokler ni junak Tezej ubil te grdobe ter Aten osvobodil za vselej od Krete. Na Krete je gospodoval v starih časih mogočni kralj Minos, ki je ustanovil močno pomorsko kraljestvo. Pozneje so se priselila na Kreto razna grška, zlasti dorska plemena, ter so nastale mnoge, med seboj neodvisne mestne državice. Kreta je bila od nekdaj gnezdo morskih roparjev, zato je rimski vojskoved Metel I. 67. pred Kr. osvojil Kreto ter izgnal morske roparje iz njihovili skrivališč. Krečani so bili v poznejših časih med vsemi Grki na najslabšem glasu. Na Krete je sicer že apostol Pavel zasejal krščansko vero ter pustil ondi svojega učenca Tita kot predstojnika, naj popravi in spopolni, cesar sam ni mogel opraviti, vendar tudi krščanstvo ni moglo ublažiti div-

re grške zgodovine, kakor tudi iz časov junaških bojev za osvoboditev iz turškega jarma. Ob času presejanja narodov so preplavili grške dežele raznidevi narodi, zlasti Goti in Slovani. Nekaj časa je bila Grška skoraj celo slovanska. Pozneje so Normani in Turki nadlegovali neprestano grške dežele, dokler ni leta 1503. padla cela Grška pod turški jarem. Le Jonške otroke, med katerimi smo se mi vozili, so pridržali Benečiani, pa so jih tudi počasi izgubili. Sele ob času ruske cesarice Katarine II. so začeli misliti Grki na osvoboditev. Podpirali so jih istoverni Rusi. Po dolgih in krvavih bojih, v katerih sta se odlikovala zlasti knez Ispilanti in Mauromichalis, so dobili naposed začeljeno svobodo leta 1828. Toda med tem so se začeli Grki med seboj kavsat in notranje politične borbe še do današnjega dne zadržujejo razvoj in napredok nesrečne dežele. Grške otroke so si pa za časa Napoleonovih homatij prisvojili kramarski Angleži, dokler jih niso leta 1864. prisilile evropske vlade, da je zmagala revolucija.

Grška zemlja nam kaže večinoma enolično in pusto obličje, lepotu stare domovine grških junakov, je izginila — morda za vselej. Zemlja je trpela mnogo že za časa preseljanja narodov, največ pa je trpela pod krutim turškim gospodstvom. Turško kopito pušča za seboj pač povsod smrt, razdejanje in puščo.

Med vsemi otoki nas je najbolj zanimala Kréta, mimo katere smo se vozili tje in nazaj skoraj ceili dan; bil je četrti dan naše pomorske vožnje. Kapitan naše ladje nam je zelo ustregel, ker je dal vstopiti prvokrat na severni strani, na povratku pa na južni strani, tako smo si lahko natančneje ogledali otok od obeh strani. Bolj zanimiva in razvita je severna obala, kjer smo precej od blizu opazovali mesta:

Vlada tudi naznanja, da morajo jezuitje tekom 24 ur popolnoma zapustiti še uporni samostan Quaelhaes, sicer bo samostan bombardiran.

Divjanje revolucionarjev.

Sveča junaštva so pričeli revolucionarji s tem, da so se spravili na duhovnike. Enega duhovnika so vtopili.

Ko so si ohladili svojo kri nad duhovniki, so vdrli v javna poslopja. Kralju večinoma zveste višje častnike so pobili ali jih pa prisili, da so korakali z njimi. Anarhisti so metali bombe na kralju zveste vojake.

V noči na 10. t. m. so vdrli vojaki v samostan Treñas, kjer je bilo 150 portugalskih usmiljenih sester. V boju, ki se je nato razvil, je bilo ranjenih dvanajst usmiljenk. Samostan so čete zasedle.

Iz Lisabone se poroča z dne 10. t. m.: Dasi se smej že nekaj dni sem duhovniki in redovniki pokazati na cesti le v civilni obleki, jih poučična drhal vendar spozna, zasleduje, opljuva in pogosto tudi pretopa.

Vsako sredstvo dobro!

Voditelj španskih radikalcev Leroux je izjavil pred 14 dnevi nekemu časnikarju, da mora postati Portugalska ljudovlada, sledila ji bo Španska. Španskega ministarskega predsednika Canalejasa bomo še nekaj časa podpirali, potem pa pričemo proti njemu boj. Canalejasa bomo strmoljavili, vlado bo prevzel konservativec Maura, takrat pričemo z revolucijo. Vsako sredstvo nam bo dobro.

Ptujski okrajni zastop in obstrukcija v deželnem zboru.

Vsi se še spominjamo, kako je spravil "Štajerc" meseca februarja lažnive vesti v svet, da je preprečila obstrukcija nadaljevanje regulacije Drave. Dokazalo se je pa, da so slovenski poslanci upravičeno začeli tudi radi tega vprašanja nastopati proti nemški večini, ki ne privoči ničesar Spodnjemu Štajerju in je hotela prezreti tudi brezobrestna posojila.

Zadnja številka "Štajerca" od dne 9. oktobra objavlja zopet vkrepe Štajercijanskega in nemškutarškega okrajnega zastopa v Ptiju in hoče ljudem dokazovati, kaj so vse zakrivili v tem okraju slovenski poslanci. Toda kakor so se razkrinkali ti lažnjivci v spomladici, tako se jih lahko postavi sedaj na laž.

"Štajerc" piše, da odpade okraju vsled suše v letih 1908 in 1909 za 32.000 kront manj doklad. Ali so temu krivi slovenski poslanci? Ne upa si sicer tega naravnost pisati, toda spravlja ta primanjkljaj v zvezo z obstrukcijo, ker misli, da ljudje nič ne znajo preudariti take zvijače. Tudi trdi, da odpade okraju deželnih podpor najmanj za 30.000 K; ne pove pa nič zakaj in v kakšne namene je dajala dežela te podporo. Mi imamo vse proračune v rokah in ne najdemo nikjer zabeleženih takih podpor od strani dežele.

Kakor za druge okraje, je dajala dežela tudi ptujskemu okraju za oskrbovanje okrajnih cest svojo določeno svoto, in sicer se je splačalo leta 1909 po poročilih deželnega odbora 13.342 K 33 vin. Ta svota v ta namen se bode pa moralna dati okraju ptujskemu kakor drugim okrajem vsako leto, če traja obstrukcija tudi 10 let. Če namreč deželni odbor ne izplačuje takih velevažnih postavk, ki se morajo plačevati, ker to veleva zakon, potem ne potrebuje dežela sploh nobenih doklad. Pomislite vendar, kmetje, da je to tako jasno kakor beli dan, če deželni odbor nič ne izplačuje, potem tudi ne potrebuje doklad, je za nas še bolje, da ni treba teh plačevati. Samo za graške nemške uradnike pa ne bomo plačevali davkov!

Tako stoji stvar in nič drugače. Okrajni zastop je prišel v zadrgo vsled znanega gospodarstva; saj vemo, kako se gospodari ravno v tem okraju in pa slovenjebistiškem. Okrajni zastop hoče sedaj to svoje gospodarstvo prikriti in išče krivce pri slovenskih poslancih. Če dobri okraj od dežele kakor vsako leto de-

nar za oskrbovanje okrajnih cest, mora ta denar uporabiti za to, mora oskrbeti nadalje šotranje okrajnih cest in mora plačevati kakor poprej, svoje cestarje. Prišel bode še čas, da bodo prijeli okrajni zastop za račun.

Nadalje hoče znižati okraj podporo babicam. Podpore tem ženskam daje le okraj sam, nikdar ne dežela; ta točka ni torej v nobeni zvezi z obstrukcijo v deželnem zboru. Če se odtegne podpora, je temu kriv le okrajni zastop, ki je slabo gospodaril, da ne more izpolnjevati s plačili svojih dolžnosti. Posebno se sklicuje okrajni zastop, da ne bode zamogeli za živinorejo ničesar storiti. Seveda ne bode storil, ker nečejo ptujski mestjani za kmeta ničesar dobrega ukreniti. Okrajni zastopi dobijo podpore v ta namen vedno od kmetijske družbe, katera bode pa dobila od dežele ravno tako, kakor poprej vsa leta določeno svoto za gospodarske namene. Če na okraj nič ne pride, bo kriv okrajni zastop sam, ki se ni hotel pobrigati za te podpore. Pazili bodo tudi v tem oziru na delovanje kmetijske družbe, v kakšne namene bode dala denar v tej dobi obstrukcije. Če ga ne bode izplačevala, kakor poprej, potem ga ne rabi, in zopet bi se morale doklaže znižati, kar se pa gotovo ne bode zgordilo.

Vse pač jasno kaže in vsak kmet mora uvideti, da je ta sklep ptujskega Štajercijanskega okraja velika nespamet in vsebuje politično ludobijo nasproti okraju, in da hočejo zopet le z lažmi razni posilinemci izpodkopavati ugled slovenskim poslancem. Toda kakor smo jih postavili na laž glede regulacije Drave, bode v kramku vsakdo prepričan, da je "Štajerc" zopet neresnicu govoril in da je hotel okrajni zastop svoje gospodarstvo le prikriti in begati ljudstvo. Če pa res odtegne podpore babicam in zniža plače cestarjev, naj se ti zahvalijo Orniku in drugim Štajercijancem, ker le-ti določajo gospodarstvo v okraju, ne pa dežela, najmanj pa slovenski poslanci.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 7. oktobra: Našega cesarja sta obiskala tedni na Dunaju belgijski kralj in kraljica. Sprejeli so ju sijajno. Dne 5. t. m. sta zapustila Dunaj. — Češki krščanski, ki so si stali doslej še vedno pod vplivom starokatolikov konservativcev, so se sedaj čisto ločili od njih. Dne 15. septembra so imeli velik shod, ki se ga je udeležilo nad 3000 ljudi. Dne 28. septembra so imeli velik delavski shod. Za kmete so si ustavili poseben list. Tudi organizacijo mladine so začeli lepo izvrševati. Ustanavljajo za mladeži "Orla". Na češčino se prevaja tedaj "Zlata knjiga". — S Srbi imamo zopet prepričati radi mejne reke Drine. 40 avstrijskih orožnikov je baje — po srbskih poročilih — zasedlo drinski otok Nediljovice. Dvajset srbskih vojakov je Avstrije pozvalo, naj se umaknijo. Avstrije so začeli streljati, nakar so se Srbi umaknili.

Dne 8. oktobra: Bolgari so hudi na nas. Vzrok je ta-le: Kakor se govorí, se je po prizadevanju Avstrije in drugih držav sklenila pogodba med Rumunijo in Turčijo, da se prepreči vojna med Bolgari in Turki. Zdi se, da so Bolgari v resnici mislili na vojno s Turki, ki pa je sedaj preprečena. Zato srd na Avstrijo. Čudno, da naši diplomati pri Jugoslovanih ne znajo dragega doseči ko nasprotovo. — Rusija bo menda predrugčila smer svoje zunanje politike. Novi zunanjji minister Sasanov se bo bolj pečal z notranjo politiko Rusije in njeni preuredbo. — Na Kitajskem se je bati vsak čas, da zbruhne vstaja bekserjev, kakor se je to zgodilo leta 1900. Bati se je za življene tujcev. Amerika je za sveje ljudi že poskrbela. Poslala je svojemu brodovju na Filipinih povelje, naj bo pripravljeno, da odplove braniti Američane na Kitajsko.

Dne 9. oktobra: Dne 5. novembra t. l. se prično na Dunaju škotska posvetovanja, ki bodo trajala tri dni. — V narodno-politični komisiji češkega deželnega zborna se

po odprttem morju, drugo ne vidimo, kakor nebo nad seboj in vodo pod seboj. Na odprttem morju imajo tudi vetrovi večjo moč. Kaj ne, dolgočasna vožnja? Vendar nam je hitreje minolo, kakor smo mislili. Morje ima čudovito moč na človeka. Nekateri so ga pač sedaj prvič izkusili in ga bodo pomnili svoje žive dni. Ko bi le te morske bolezni ne bilo! Nekaj dni je ladja izgledala res kakor bolnišnica. Morska bolezen je kakor smrt, ne gleda na starost, ne na lepoto in telensko moč, ne na čast in stužbo. Nekateri, ki imamo sicer zmiraj težave z želodcem, smo na morju lahko jedli in pili, morska bolezen se nas je ogibala, krepki korenjaki pa so ležali kakor mrlje. Zdravila zoper to bolezen pravzaprav ni. Največ pomaga, biti brez strahu, večkrat kaj zavžiti in popiti, vleči se na hrbot in globoko dihati, biti dobre volje, zbijati šale, svoje telo pa prepustiti popolnoma zibanju ladje, češ, kam greš ti, grem tudi jaz.

Seveda, vti nasveti veljajo le, dokler bolezni nisi dobil, ko te enkrat prime, mine tudi vsa dobra volja, jed in pijača več ne diši, človek je zdelan do smrti. K sreči pa ta bolezen ne traja dolgo. Telo se nazadnje navadi na neprestano gibanje, in tudi dun se razvedri. Tudi duševno morsko bolezen človek dobi; marsikdo se sicer telesno dobro počuti, a ne-kako utrujen, klavern, pobit je, ne more nič misliti, nič brati. Tudi to mine. Zanimivo je bilo opazovati naše romarje v pondeljek, dne 5. septembra, in na povratku v ponedeljek in torek 19. in 20. septembra. Kakor da bi jim vdalnil novo življenje! To tudi mornarji upoštevajo. Kapitan je dal predzadnji večer na pohodu in povratku nam na čast streljati iz topov in

razmere ugodno razvijajo in je upati na spravo. — Iz Sarajevo se roča: Bosenski kmetje, osobito v okrajih ob Savi, nečejo več oddajati begom tistih pridelkov, ki so jim jih do zdaj oddajali. Kmetje pritejajo demonstracijske izprevede po vseh v okolici Doboja in izjavljajo, da se mora odklanjati oddaja bremen begom. Vlada je poslala v one kraje mnogo vojaštvu in izdala proglaš, v katerem poziva kmete, da plačajo lastnikom zemlje, kar jim gre po postavi. — Francoski podamiral Fonnier je baje izročil po naročilu svoje vlade grškemu kralju Juriju vojni načrt za slučaj vojske s Turčijo. Načrt priporoča Grški, naj predvsem napade in zasede turške otroke v egejskem morju in sicer naj to stori, še predno dokonča Turčija svojo mobilizacijo. Turškega vojnega brodovja naj se Grška ne boji, ker ga mora imeti Turčija z ozirom na stališče velevlasti zbranega v Dardanelih.

Dne 10. oktobra: Člani "Slovenske Enot", ki so obenem člani delegacije, so imeli danes skupno sejo, v kateri so se posvetovali zaradi skupnega postopanja v delegaciji. Jutri imajo pa vsi slovenski delegati skupno sejo, katere se udeleže tudi Poljaki. — V atenskih krogih vlada splošno mnenje o bližnji vojski s Turčijo. Grški vojni minister je zato odredil, da se pokliče način dveh letnikov rezervistov k jesenskim vojaškim vajam, kar je bilo sklenjeno pred nekaj časom, še nadaljnje tri letnika. — Slovodomileci na Španskem so obhajali včeraj obletnice Ferrerove smrti. 3000 ljudi je korakalo v Barceloni na kopališče na Ferrerov grob. Tam je nastal tepež. Policija je z golimi sabljami razgnala demonstrante.

Dne 11. oktobra: Gorški deželni zbor, ki je še le začel delovati, je včeraj vlada razpuštila. Splošno se govori, da je storila vlada to na ljubo liberalni stranki. — V nedeljo so bile demonstracije proti draginji živil v Inomostu, Lvovu in Št. H-politu. Shodi so zahtevali odprtje meje proti Srbiji in Rumaniji, preskrbivo mest z argentinskim mesom in znižanje prevoznih tarifov na železnicah. — V Pragi je razpuščeno društvo anarhistične mladine radi štirjenja anarhističnih spisov. Pri hšnih preiskavah je bilo zaplenjenih mnogo knjig in časopisov, nekaj oseb pa radi razjaljenja redarjev zaprtih.

Razne novice.

* Iz pravosodne službe. Cesar je podelil višjemu deželnosodnemu svetniku Štefanu Kaciancu v Celju povodom vstopa v pokoj naslov dornega svetnika.

* Imenovanje. Namestništvo je imenovalo namesto dosedanega duhovskega zastopnika v mariborskem mestnem šolskem svetu stolnega prošta Karola Hribovšeka, ki je to mesto radi trajne biehnosti odložil, za člana mariborskega mestnega šolskega sveta stolnega župnika Franca Moravca.

* Iz sole. Na ljudski šoli pri Sv. Jakobu v Slovenskem je razpisano mesto stalnega učitelja. Prošnje do 25. t. m.

Mesto stalnega ali začasnega učitelja je razpisano na trirazredni ljudski šoli v Pihovici pri Konjicah. — Na štirirazredni ljudski šoli v Novicervi je razpisano mesto učitelja. Prošnje do 30. t. m.

* Stari bankovci po 100 goldinarjev, ki so prišli iz prometa 6. oktobra 1902 in ki nosijo datum 1. majnika 1880, se še lahko do konca tega meseca zamenjajo pri glavnih denarnih zavodih in podružnicah avstro-ogrskih banke.

* Ljudsko štetje in Südmarka. Südmarka v družbi s Šalverom in nemško-narodnim svetom razpoljuje obmejnim občinam ponudbe, da preskrbi brezplačne števne komisarje za predstoječe ljudsko štetje. Nekaj občin, kjer manjka sposobnih ljudi, ut gne iti na limanice vsečemškim željam. Dajmo nemški predraz si odločen odgovor. Pozor!

Promet s trtmi prost. Namestnija v Gradeu razglaša, da je promet s trtmi za vse občine na Štajerskem z od trtne uši okuženimi občinami na Nižje Avstrijskem, Moravskem, v Dalmaciji, na Kranjskem in Primorskem prost.

zažigati rakete, kar je ljudem jako ugajalo. Prve dni bi seveda to nikogar ne zanimalo, ko je vse bilo breno.

Dne 7. septembra smo že zgodaj stali na krovu. Ni nam dalo miru, saj ta dan stopimo na tla sv. dežele, ta dan bomo videli sveto mesto Jeruzalem. Ko se je zdani, smo zagledali v daljavi neki, meglji podoben pramen, bila je Palestina. Vedno jasneje nam je stopala pred oči skrivnostna dežela, naenkrat se prikaže čez Judovske gore velikanska žareča obla, zlatoljubna sončna. Bil je res krasen prizor. Neki romar si je od veselja dovolil dobiti: O, tukaj pa imajo večje solnce, kakor mi doma! V jutranjih solnčnih žarkih se nam je prikazala Jafa, in okoli 7. ure smo bili že vsidrani pred Jafo. Sedaj nas je čakala še težka poskušnja. Ladja namreč radi skalovja ne sme do suhe zemlje, ampak Arabci pridejo s čolni venkaj in pomejejo potnike, kakor snopje v svoje čolne. Ni samo zanikernost turške vlade, da se tu ne napravi prava luka, ampak tudi narodnogospodarski oziri, ker si ljudje s prevažanjem potnikov veliko zaslужijo. Če bi to enkrat odpadlo, bi lahko astala krvava vstaja v Jafi. Te arabske postave so pa r s zanimive. Veslanje je od mladosti njihov posel, odtod njih ogromna pleča in pa njih krepke mišice. In kako tudi razumejo ta svoj posel. Noben plesalec ne prime plesalke tako nežno, kakor ti ogoreli in črni sinovi arabski nas bledolične Evrope. Tako objame Sem Jafeta ter ga posadi v svojo ladjo in odpelje na suho — v Azijo. Seveda za bakšiš. Sedaj smo na suhem, malo si oddahnimo, potem bomo govorili dalje.

* **Zlatomašnik** in šolski svetnik vlč. gospod Ivan Krusič se počuti v zadnjem času jako slabo. Priporoča se sobratom v molitev.

Novoročni oddelek se osnuje v Radgoni za okraje Radgona, Ljutomer, in Feldbach. Ta oddelek bo imel štev. 10. Poveljeval bo poročnik.

Svarilo proti nakupu konj v Zagrebu. Na medodajnem mestu smo izvedeli, da je izvoz konj iz mesta Zagreba v Avstrijo prepovedan, ker razsaja v Zagrebu smrkvost konj in vranični prasad.

* **Gospodinjska šola na Teharjih.** Novo šolsko leto se začne 3. novembra. Gojenke plačujejo 30 K na mesec za hrano, stanovanje in pouk. Učijo se vsega, kar mora znati dobra gospodinja. Prošnje za sprejem se pošiljajo na vodstvo Gospodinjske šole na Teharjih, katero naznani vsaki prošnjici natačne pogoje.

* **Škušnja na Gospodinjski šoli na Teharjih** bude dne 25. oktobra 1910 ob pol 11. uri dopoldne.

* **S pisalnim strojem pisani spisi** se ne smejo posiljati kot tiskovine. Trgovinsko ministerstvo je dognalo, da nekatere tvrdke pošiljajo s pisalnim strojem pisana pisma, račune, tirjatve itd. kot tiskovine ter tako oškodujejo poštne ravnice. Sedaj je pa ministerstvo odredilo, da se mora s pisalnim strojem pisana pisma, ki se jih hoče odpeljati kot tiskovine, oddati pri okencih na poštah ter najmanj 20 po polnoma jedenskih komadov.

* **Štajerc zopet laže.** Na drugem mestu poročamo o Štajerčevih lažeh in o ptujskem okrajnem zastopu. Pribiti le moramo že nekatere stvari, da kmetje vedo, kako delajo prijatelji kmeta z denarjem davkopalcev. V ptujskem okrajnem zastopu je sedaj ravno tako gospodarstvo kakor v deželi. To so pravi strici. Štajerc trdi, da vsled obstrukcije tudi okraj nima denarja. Mi smo dokazali, da to ni res. Če ti gospodje nimajo denarja, zakaj pa so sklepali še v zadnji seji in delili podpore. Ti poznavajo vedno dvojno mero; za nemškutarje vse, za slov. kmete pa nič. Kmetje, le poslušajte, kako gre vaš denar iz okrajne blagajne. Še v zadnji seji so dovolili 50 K za kaso mojstrov v Ptaju, ali vas kaž brigajo ti ljudje v mestu? Nekemu visokošolcu, ki je dolgotrajen študent, so dovolili, ker seveda trobi v nemški rog, več sto kron. Podelite za štipendije učiteljskih šol so odklonili, ker bi te doobili tudi kmečki sinovi. Pač pa so dovolili graškim obrtnikom, kateri niso za ptujski okraj nobenega pomena, 50 K. Za živinozdravnika, ki mora biti nemškega prepričanja in v Ptaju za mestjane, so dovolili kar 400 K. Mesta drugega tajnika niso zasedli, ker ni bilo nemškatarskih prošnikov. Take reči so sklepali v seji, v kateri so odbijali opravičene zahteve slovenskih kmetov in kmečkih občin. Vsem prebivalcem ptujskega okraja se bode vendar enkrat razjasnilo, da delajo ti štajerci veden po dvojni meri. Razkrinkani so že dovolj; ker vedo, da delajo krivico slovenskemu kmetu, pa hočejo povzročeno škodo zvaliti na slov. poslance. Oče Ornig, ne bode šlo tako! Zapomnite si, da bode Vam donelo še po uresih, kadar bo prilika v deželnem zboru, da bodo javno poslanci S. K. Z. bičali Vaše nelepo početje.

* **Liberalna stranka** na Kranjskem je v razsuhi. Mladi in stari liberalci se med seboj čindalje bolj napadajo. Mladi liberalci že sami priznavajo, da se stranka maje. Kako se bo spor med stariimi in mladimi liberalci rešil, ali stem, da bodo še nekaj mladih liberalcev izročili sodišču, ali z bojem na neč, kakor je glasilo stari liberalcev, "Slovenski Narod", napovedoval, je njihova stvar, eno pa vidimo dognano v tem razporu: Liberalne stranke ne vežejo načela, ampak večji ali manjši vpliv posameznih vodilnih oseb. Ko se omaja zaupanje liberalcev v eno osebo, prične se majati cela stranka. Taka stranka pač ne more biti več nevarna naši močni katoliški organizaciji.

Odborova seja S. K. S. Z. dne 6. t. m. Nanovo so se predložile prošnje za podporo Slovencem v narodno ogroženih krajih. Po možnosti se je prošnjam ugodilo. V seji se je tudi temeljito razpravljalo o ljudskem štetju, ki bo meseca januarja bodočega leta. Med drugim se je sklenilo, da se odbor S. K. S. Z. obrne do vseh naših izobraževalnih organizacij v obmejnih in narodno ogroženih krajih, da store vse, da se vsak Slovenc vpiše za Slovence. S. K. S. Z. bo izdala v to svrhu tudi poseben letak z navodili za voditelje naše društvene organizacije, posebno v narodno ogroženih krajih. Drugo delo se prepusti naši politični organizaciji.

* **Slomšekov dar**. Pri dekliskem shodu na Brinjevi gori se je na predlog Ane Nemčič razven društvenega za "Slov. Stražo" nabralo 14 K; v naglici so znesek nabrale Amalija in Mimika Volčič in Ivanka Klančnik.

* Kot "Slomšekov dar" za "Slov. Stražo" je daroval č. g. Jos. Skvarč, kaplan pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. 2 K. Posnemanja vredno.

Družba sv. Mohorja.

Družba sv. Mohorja v Celovcu šteje letos 85.789 udov, to je 275 več, kakor l. 1909. Vsi ti prejmejo letos naslednji književni dar: 1. "Slovenske legende". 2. "Sveta spoved", molitvenik. 3. "Zgodovina slovenskega naroda", I. zvezek. 4. "Drobne povesti". 5. "Slovenske večernice", 64. zvezek. 6. Koledar za leto 1911.

V zameno ali v doplačilo — kakor si je kdo pri vposovanju želel — se še doda:

7. "Zgodbe sv. pisma", 16. zvezek. 8. "Trije rodovi". Povest.

Z razpošiljavijo smo pričeli ravnokar. Potrudili se bomo, da častiti udje dobijo knjige najprej ko mogoče. — Red za letošnjo razpošiljatev je sleden:

1. Amerika, Afrika, Azija. 2. Krška škofija. 3. Raznokraji. 4. Goriška nadškofija. 5. Tržaško-koprska škofija. 6. Lavantska škofija. 7. Ljubljanska škofija.

Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige posiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo "avizo", pošiljajo po nje na železniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročajo družbi samo zamudo in nepotrebne stroške. — Stroške, katere so imeli gg. poverjeniki za odpeljatev

denarja in prejem knjig, morajo jim posamezni udje povrniti. One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbini tiskarni, prosimo, naj čim preje pošiljajo po nje, da nam zavoji ne zastavljam prepotrebnega prostora.

ODBOR.

M Mariborski okraj. m Maribor. "Slovensko Dramatično društvo" priredi v nedeljo, dne 16. t. m. na splošno zahtevo dramo "Lepa Vida". Začetek točno ob pol 8. uri zvečer.

Monstrance, katero je ukradel neki brezvestni zlobnež nedavno iz župnijske cerkve pri St. Petru na Mariboru, so našli v sredo, dne 5. oktobra zakopane na neki njivi blizu Radvanja. Izkopal jo je neki pes.

m Sv. Lenart v Slov. gor. Naš občinski tajnik se piše Karl Živko. Stanuje v "Café zum ewigen Licht", uraduje pa na rotovžu v prvem nadstropju, oziroma tudi spodaj na pragu ob cesti, kjer se da gledati in občudovati domčinom in tujem. Učen vam je ta mož. Govori slovenski — to menda najbolj zna — nemški, hrvatski, laški, francoski in Bog si ga ve, kaj vse. Zato pa ni čuda, da mu je vse drugo "Fetzen", samo on pa da je nekaj. V nemščini je tako podkovan, da je nedavno v treh kratkih vrstah, ki jih je nekemu gospodu uradno napisal, napravil 8. beri "osem" velikih slovenskih napak. Gospod Živko, zato bi dobili na srednji šoli "sechser" aus Dentsch. Heul!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Slovenski stariši! Kmalu se zopet začne šola. Ne dajte se preslepiti od agentov nemške šole. Ako mislite svojega otroka prvič v šolo dati, počakajte do Velike noči in dajte ga v slovensko šolo. Za slovenske otroke je slovenska šola, za nemške nemška, za mažarske mažarska itd. Le v slovenski šoli bodo se vaši otroci res kaj naučili, tudi dovolj nemščine, v nemški šoli se le mučijo, nič naučijo in večji tepe izstopijo, kakor so prej kedaj bili. Slovenske otroke v slovensko šolo, to je edino prav. Ako imate otroke v nemški šoli, tako jih vzamite ven in v slovensko, faro, pošteno šolo nazaj jih peljite. Ako tega ne storite, kriji boste vi, če bo šola postala javna in plačevalni boste vi, kakor tudi drugi, ki so na tem nedolžni, da vas bodo dlanji bolele. Kleli vas bodo po celi fari zato in ne brez vzroka. Tržani so šolo zidali za svoje otroke, vas niso prej nič vprišali, jeli vam prav ali ne, tržani naj jo plačajo sedaj. Veliko se jih je že spamerovalo, spamerljive se še drugi, zadeci čas je. Ako bo nemška šola postala javna, postala bo samo po nespameri in krividi nekaterih, trpelja pa bo cela fara in krvavela leta in leta. Ali imate res toliko denarja še dandanes, ali ne čutite še dovolj težav davkov, naraščajoča draginja, da si še tako nepotrebitno breme nalagate? Zavedni slovenski kmetje, skrbite za to, da izven trga ne bo nihče imel več otrok v nemški šoli, kajti le na ta način se je morete obraniti. Prigovarjajte, prepričujte, pojasnjite nevednim, zaslepjenim — saj dobro poznate njih imena — podučite, da se spamerujejo. Od teh vam preti nevarnost, da pride šola na faro, ti vam bodo krivi no ih davkov, te podučite, sprembrnite in nič se vam ne bo bati. Bujujemo se za pravico, pravica je na naši strani, in pravica še je vselej zmaga! Torej v boju za vero in rodno grudo!

m Sv. Lenart v Slov. gor. Solarska kuhinja. Kmalu se otvorí tretjič tukajšnja solarska kuhinja, ki je razdelila preteklo zimo nad 6000 porcijs hranje, torej skoraj za 100 odstolkov več, nego po zimi leta 1909—1910. Stroški so se pa potrojili, ker moramo tekmovati s tukajšnjo nemško solarsko kuhinjo, katera ima dovolj denarja na razpolago. Obračamo se torej tudi letos do vseh šoli in njeni mladini prijaznih denarnih zavodov, društev, dobrotnikov in veselih družb s prošnjo za gmočno podporo. Zelo hvaležni bomo gg. odvetnikoma in g. c. kr. notarju, ako se bodo ti gospodje tudi pri bodočih sodnijskih obravnavah spominjali naše, v narodnem oziru zelo važne in tako potrebne solarske kuhinje.

m Ciršak. Dne 9. t. m. sta se posvetovala poslanec dr. K. Verstovšek in g. Žebot, z odborniki občin, Ciršaka in Selnice ob Muri. O važnem šolskem vprašanju za ti dve občini ob skrajni slovenski meji. Radi rešitve teg a velevažnega vprašanja so naprosili odborniki, kateri so bili polnoštivilno navzoči, poslanca dr. Verstovšeka, da nadaljuje svoje začeto delo.

m St. Peter pri Mariboru. Bilo bi kaj veselo pri nas, ker je res lep kraj, samo eno nam pač še manjka, in to je okrajna cesta. To željo glede zvezne z okrajno cesto od Krajnca v Zgornjem Dupleku pa do Lorberja pri Sv. Petru gojijo Sentpeterčani že dolgo let; ta proga bi bila dolga slabo uro. Samo, če bi okrajni zastop hotel sodelovati! — Pri nas hodi okoli nek nemškatarski agent z namenom, zavarovati proti ognju. Tukaj je vsakemu svetovati, kdor želi biti zares zavarovan proti ognju, naj pristopi k "Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani", ki je prav dobra v vseh ozirih, in katere zastopnik je vaš domač rojak g. A. Fras v Trčovi, in zlasti pa še, ker ni zvišala tarifov, kakor nekaterje druge zavarovalnice.

m Hoče. V nedeljo 9. t. m. se je vršil pri nas občni zbor Bralnega društva. Zborovanje je otvoril preč. g. dekan Grščevnik in dal besedilo g. dr. Leskovaru, ki je govoril o pomenu in važnosti Bralnega društva ter vspodbujal k mnogobrojnemu pristopu. Vsi navzoči so nato res pristopili k društvu; h koncu se je izvolil nov odbor.

m Hoče. Na pošti. Stranka: "Prosim, štiri petvinarske znamke!" — Poštarica: "Wie? (Kako?)" — Stranka: "Štiri petvinarske znamke!" — Poštarica: "Wass soll das heissen?" (Kaj pomeni to?) — Stranka: "Štiri petvinarske znamke!" — Poštarica: "Also vier . . ." (Torej štiri . . .) — Stranka: "Štiri petvinarske znamke!" — Poštarica: "Ich verstehe das nicht!" (Ne razumem tega!) — Stranka:

"Vier Fünfherrenmarken!" (Štiri petvinarske znamke!) Kakor kaže ta slučaj, bi bilo poštarici vseeno, če bi tudi prišlo do javnega prepira. Dasi je imela stranka pravico na svoji strani, ker poštarica na slov. zemlji mora biti večja slovenščina, je bila stranka prisiljena govoriti z njo nemški, da se je preprečil javni prepri. Tako daleč smo že v Hočah, kjer kraljuje učitelj Gate. Prej, ko njega ni bilo, je ravno ista poštarica postregla tudi na slov. zahtevu. Pa storili se bodo že koraki, da se bo temu odpomoglo. S tem pa opozarjamо hočke Slovence, da vedno dosledno govorite na pošti slovenski.

m Hoče. Kaker čez noč, so izginili prejšnji železniški uradniki iz Hoč in na njih mesto so prišli novi. Vprašamo pa ravnateljstvo juž. žel., jeli potrebno, da se mučimo tukaj z uradniki, ki ne razumejo ali nečejo razmeti slovenski. Mi ne trpimo tukih reči in zahtevamo pravico za svojo narodnost tudi na južni železnicu, ki ima že tako najvišje cene. In kako postopa ravnateljstvo? Uradnike, ki nas razumejo, premesti v nemške kraje, tem pa nam pošlje take, ki slovenski ne znajo ali pa govoriti ne marajo. Slovence, bodimo značajni!

m Fram. Poročil se bo prihodnji teden občinski in posojilniški tajnik g. Fr. Koren, iz ugledne in narodne hiše Korene v Morji, s c. kr. tukajšnjo poštarico, Amalijo Kokal. — Vrlo narodnemu paru obilo sreč!

m Fram. Preteklo nedeljo je predaval v našem društvenem domu g. dr. Fr. Kovačič o jeruzalemskem romanju, katerega se je bil sam udeležil. Pred množično zbranim občinstvom, ki je bilo včasih do solz ginjeno, nam je razložil učeni gospod v 1½ ure trajajočem govoru s krepko in živo besedo vožnjo na morju, prijetnosti in neprijetnosti te vožnje. Opisal nam je natančno najznamenitejši kraje našega odrešenja: sv. križev pot, cerkev božjega groba, Kalvarijo, Ojško goro in Betlejem, pa tudi potovanje iz Jeruzalema v Jeriho. Povdral je posebno, da so priredili Slovence to romanje kot narod, kot ljudstvo, in da so letos nastopili Slovenci prvkrat v sveti deželi kot slovenski narod, kar je velikega pomena v zgodovini Slovencev. Govornik je žel obilo pohvalo in zahvalo.

m Slov. Bistrica. Zadnjič smo si čisto na kratko ogledali voditelje naše "slovenske šole". Danes pa poglejmo, kaki so tem podrejeni učitelji. Na dekliški šoli je neka Lercher, Bistrčanka, ki še niti skušuje nima, pa si upa biti odbornica lutrovške Südmarke, ki ima namen, vzeti Slovencem njih vero in jezik ter jih ponemčiti in poluteraniti. Ta gospica si išče kruha na slovenski šoli, pa kaže vso svojo zagrivenost nasproti Slovencem ter si upa javno nastopati v družbi naših najbolj zagrivenih nasprotnikov. Še hujši je na deški šoli nek Sernko (Zrnko!), ki kar vzkipi, kadar sliši govoriti slovenski jezik. Ta mladenič je še komaj v kratkem postal stalen ter sploh razmeti ne moremo, zakaj si ne išče kruha kje v Berolinu, ali vsaj na kaki nemški šoli, zakaj se vasilje med našo slovensko deco, katero mrzi. Da v cerkev ti nemški (?) vzgojitelji (?) na naši šoli ne zahajajo, je samo ob sebi umetno, pač pa so zvesti poslušalcu lutrovškega pastorja, kadar pride isti v Bistrovo oznanjanjem nemškega boga in njegov čisti evangelij. Tako torej vidite, dragi stariši, da je za vaše otroke res najboljše v šoli preskrbljeno. Navdušeni učitelji, njihov lep vzgled, narodnost in pobožnost, posebno pa vroča ljubezen do slovenskih otrok, vse to skupaj bo zalivalo, gojilo in žaltnilo najboljše seme v srčih vaših ljubčkov, ter vam vzgojilo gotovo same zavedne požrtvovane narodnjake in v velike domoljube.

m Dragučeva. Znani nam posestnik G. — že dolgo molči v svojem "Štajercu". Ali morebiti ne izhaja več? Se pač vidi, da je njegova najboljša zagojornica odšla iz naše Dragučeve. Saj veste, tista "Gracer Kühlertajč pohrūsten". Vse pač mine. Tudi "Štajerc" bo preminil, če ne se bo pa spremenil. Imel bo črn papir in beli tisk. Danes meni, jutri tebi. — Tukaj se je potikal kakre tri tedne nek nemški (zakonski?) par. Mož je popravljaj dežnike; njegova polovica pa mu jih je prinašala in odnašala. Pri tem "kšeftu" je imela nekod tudi "dolge prste". Pozor pred takimi! Domačini, dajte raje zasluzek našim ljudem!

m Sv. Audraž v Slov. gor. Takajšnje vojaško veteransko društvo priredi povodom 80 letne starosti Njih velič cesarja Fr. Jožefa I. dne 28. okt. 1910 tombolo z mnogo lepimi dobitki v gostilnici Neže Rola s koncertno godbo in slavnostnim govorom. Začetek ob 3. uri popoldne. Čisti dobitek se porabi za pogrebne stroške dosluženih vojakov oz. veteranov. Sosedna bratska društva in sl. občinstvo vabi oblini udeležbi.

m Kmetijska podru

p Kam gre denar slovenskih davkoplăčevalcev? „**Štajerc**“ piše, koliko škođe ima ptujski okraj vsled obstrukcije. Tega pa ne pove nikdar, če se bode od strani dežele tudi vstavil denar za nemške namene. Slovenski kmetje bodo gotovo slovenskim poslancem hvaležni, če zabranijo plačevanje deželnega odbora za razne namene, ki našemu ljudstvu nič ne hasnijo, temveč le škodujejo. Kmetje, povejte, kaj imate vi od ptujske gimnazije, v katero še svojih otrok ne morete pošljati. Obiskujejo jo le Nemci iz nemških krajov. Dežela plačuje pa za ta zavod na leto 51.595 kron. Ker je obstrukcija, naj le vstavijo to plačilo, nam je prav. Za ptujski Studentenheim daje dežela na leto 4000 K., za celjski in mariborski Studentenheim pa 4000 K., za Mädchenheim v Ptiju 2000 K., za Südmarko 400 K., za Schulverein 400 K., za nemške dijake na ptujski in celjski gimnaziji 3600 K., za nemško žensko učiteljišče v Mariboru 28.000 K.; ali imamo kmetje od tega kakega dobička? Slovenski poslanci si bodo dobili velikanske zasluge, če so dosegli z obstrukcijo, da bi se ustavila ta plačila. — Kmetje, pa še za druge reči mečejo Ornig in njegovi pristaši deželnih denar. Za drsalische v Gradcu, kjer se zabavajo mestjani in drsajo, gre vsako leto okoli 8000 K.; za gledališče v Gradcu se plača vsako leto 25.000 K. Ali bi ne bila velikanska zasluga poslancev S. K. Z., če so dosegli z obstrukcijo, da se ne splačuje v take namene z deželnimi davki? Radovedni smo, kaj poreče „**Štajerc**“ k temu. Če ima res tako rad kmete, bode vendar on tudi rotil Orniga in njegove prijatelje in nemške večine, da ne bodo razmetavali na ta način deželnega denarja.

p Davica, ta huda in zavratna otroška bolezna je nastopila v ptujski okolini v par slučajih.

p Kolera, kolera je že tu, so pred kratkim prestraneno klicali mnogi ter pravili, da je že v Središču. Res je tam nekega moža hudo zgrabil, pa ne — kolera, ampak pijanost, ker se je dobrega sadnega mošta preveč navleklo.

p Vinska trgatava v Halozah se je ob krasnem vremenu že pričela; kakor se je pokazalo, bo letošnja kapljica še nepričakovana dobra!

p Hajdin. „Kmet ima besedo“, tako sem zadnjič bral na vseh voglih, hišah in drevesih po Ptiju, ko sem imel tam opravka. Torej pa naj kmet govoril, da lahko župan Ornig posluša! Pred več tedni je bil velik požar v Skorbi, župnija Hajdin, uničil več poslopij; eden teh gospodarjev je čez nekaj časa na Ptiju kupil tramovja za novo hišo; ker je itak veliko denarja pustil meščanom in kot pogorelec bil ubog, je prosil župana Orniga, da mu odpustijo cestnino (mautnino), ki se mora sicer plačati od vsakega voza, kateri pelje čez dravski most. In sedaj poslušajte! Ornig je rekel: Da, se Vam bo dovolilo, toda le, če napravite pisemo nemško prošnjo; ako slovensko, ne dobite olajšave! Dotični mož pa je bil zaveden Slovenec in je rajše plačal mostnino, kakor da bi postal Judež! Tako ljubi Ornig kmete!

Hajdinčan.

p Sv. Trojica v Halozah. Zadnjo nedeljo smo imeli tukaj shod. Poročat je prišel deželni poslanec Ozmc. V daljšem govoru nam je razložil, zakaj so začeli naši slovenski poslanci v deželnem zboru z obstrukcijo in označil isto kot prepotrebno šibo za sovraštvo in nemarnost naših Nemcev proti nam, ki jih bo tepla tako dolgo, dokler ne bodo hoteli pripoznati tudi Slovencem sebi enake mere pravičnosti. G. Mihail Brenčič iz Spuhlje je govoril o skrajno slabem gospodarstvu ptujskega okrajnega zastopa. Soglasno je bila sprejeta resolucija, s katero volilci populoma odobravajo takško slovenskih dež. poslancev v Gradcu in jim izrekajo neomajano zaupanje.

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Dne 2. t. m. so naši štajerci pokazali, kaj znajo. Pošteni mladeniči so bili pri pozni službi božji in so se po končanem sv. opravilu mislili podati mirno na svoje domove, pa žalibog, prišlo je drugače. Znani postopači iz Save so med celim sv. opravilom pili v gostilni Sever, in ko so prišli drugi fantje mimo, so skočili vsi iz gostilne na cesto z noži v rokah. In tukaj se je pričelo sedaj res pravo mesarsko rezanje; dva brata Cajnkarja iz Save sta bila tudi to pot zopet najhujša. Eden izmed njiju, Ivan Cajnkar, je z velikim nožem dvakrat zabodel v glavo znanega in poštegenga mladeniča Davorina Pučko iz Ključarovec. Ta mladenič gotovo ni storil nikomur nič zaleda, pač pa že veliko dobrega; s svojo besedo in vzgledom je že marsikaterega mladeniča spravil pod zastavo S. M. Z. Zatorej mu vsi pošteni ljudje želijo zopet kmalu zdravja; tistim junakom pa naj ričet prav dobro tekne. — Korački kmet.

p Vurberg pri Ptiju. Prihodnjo nedeljo dne 16. oktobra 1910 ob pol 3. uri popoldne se vrši v našem izobraževalnem društvu predavanje. Govori urednik Žebot iz Maribora. Vrli somišljeniki iz Vurberga in okolice, pridite vse. Agitirajte za obilno udeležbo!

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. Podružnica Schulyvereina si je izvolila sledeči odbor: predsednik c. kr. živinodravnik Schmid, tajnik c. kr. davčni uradnik baron Grutschreiber. Podružnica Südmarke pa ima za predsednika c. kr. sodnika dr. Fehleisen, za namestnika c. kr. davčnega uradnika Reisingerja, za blagajnika ces. kr. sodnega uradnika Tschatharitscha. Kaj bi se zgodilo, če bi sprejeli kateri slovenski uradnik enako opravilo pri naših narodnih društvenih?

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Deželni odbornik Robič je imel v nedeljo tukaj shod, ki je bil zelo dobro obiskan. Predsedoval je shodu g. župan Nemec. Poslano Robič je govoril o obstrukciji v deželnem zboru. Njegova izvajanja so vse navzoči odobravali. G. predsednik je nato v daljšem govoru orisal natančno vse podrobnosti nemških predlogov in končno prečital sledečo resolucijo:

1. Na shodu zbrani volilci izrekajo dosedanjemu delovanju slovenskih deželnih poslancev v deželni hiši zaupanje. 2. Zahteva se, da stojijo naši poslanci na braniku za slovenako šolstvo tudi zanaprej, ker smatrajo za dobro bodočnost naroda dobro šolstvo na podlagi materinega jezika, ter se odločno protestajo proti vsakemu zatiranju od strani večine v deželnem zboru. 3. Zahteva se, da vlada obrača večjo pozornost na prometne zvezne in vodne ceste na Spodnjem Štajerskem, kar se je to doseglo zgodilo. 4. Opozori se vlada na težko stališče vinogradnikov, katere usoda posebno letos hudo tepe, da se tistim, ki imajo brezobrestno posojilo, rok za vrnitev za pet let podaljša. 5. Že vloženi predlog gospoda poslancev Roškarja v deželnem zboru radi olajšanja obrtnih listov za zidarstvo in tesarsko delo na deželi naj se podpira in na novo nujno zahteva. 6. V korist kmeta naj se red za manjše v okrajnih zastopih postavnim potom pravčno preustroji. 7. Naši poslanci naj v slučaju, da deluje deželni zbor, varujejo dobro gospodarstvo dežele, kar je za nas v gospodarskem oziru merodajno. Resolucija je bila enoglasno sprejeta. Nato se je oglašilo več posestnikov k besedi. Gospod Stranšek, posestnik v Rožčkem vrhu oriše žalostno stanje vseh boljših prometnih zvez in prosi, da se v deželnem zboru sklene potrebno za pomoč takim revnim občinam, ki jih iz lastne moči ne morejo popraviti. Gosp. Kocuvan prosi, da se odpravi plačilo od prostega žganja za tiste, ki točijo pod vejo. Gospod župan Breznik zagovarja vše označen predlog g. Stranšeka in preide potem k važnemu utemeljevanju stališča vinogradnikov, ki so jih letos mnoge elementarne nezgode tako težko obiskale. Prosi se g. deželnega poslance, naj stavi predlog, da se tistim vinogradnikom, ki imajo brezobrestno posojilo, rok za vrnitev za pet let podaljša, kar tudi davčna prostost oziroma omenjena posojila popolnoma opustijo. Končno še prosi g. Breznik kot predsednik tukajnjega distriktnega odbora naj g. dež. odbornik pripomore, da dobi naš distrikt za vzdrževanje zdravnika namesto 600 kron recimo 1000 kron. G. poslance je vsa temu poroljno odgovoril. S tem je bila razprava končana in predsednik je zaključil shod.

1 Malanadelja. Tu pa tam se je že slišalo, da se po poštnih pisma izgubljajo. Enako se zadnji čas dogaja pri nas. Ker sta bili dve pismi oddani, prva dne 20. junija, druga pa 12. sept. t. l., naslovjeni na uredništvo „Sl. G.“ in na nobeno od teh ni bilo odgovora, smo bili prisiljeni poslati reklamacijo. Uredništvo nam je nato odgovorilo, da od omenjenih pisem ni dobilo nobenega. Res čudno! — Kje pa so pisma obtičala? Za danes se zadovoljimo s tem, da smo celo stvar spravili v javnost. Drugič pa bomo napelj ostrejše strune.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo pri Sv. Jurju ob Ščavnici priredi v nedeljo, dne 23. oktobra, zavrnjivo popoldne. V prvih vrstah se oponzira, da bodo razven godbe in petja uprizorili udje mladeničke in deklinski zvezre dve zanimivi veseloigrig: „Tri sestre“ in „Dva zeta“. Natancnejši vspored pride prihodnjč. Odbori bralnega društva, deklinski in mladenički zvezre pa že sedaj vabijo vse prijatelje poštevane zabave k prav obilni udeležbi.

1 Ljutomer. Bralno društvo za Ljutomer in okolico priredi v nedeljo, dne 16. oktobra, gledališko predstavo „Tri sestre“ v dvorani gospa Kukovec. Začetek ob 7. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi ob-

s St. Janž na Vinski gori. „Narodni List“ z dne 26. septembra v 30. številki je z grdo lažjo, kakor mu je že navada, napadel prejšnjega župana g. Krofliča. A to mu še ne zadostuje; spravi se tudi na g. župnika, češ, da je Zangerjevo vino boljše pri Zagorju, kakor pa v spovednici sedeti. Nadalje želi g. župnik dober tek, da se je začel bratiti s klerikalci in se možati v politiko. Ali se bo mogoče bratil gosp. župnik s hinavsko-farizejskimi liberalci? Sploh se oni do sedaj še z nikomur. Ta laž presega vse meje dostojnosti. Človeku, ki ima še kaj pameti in sreca na pravi strani, se zgraža in se mora s studom obrniti proč od takega lažidopisa. Gosp. župnik je prišel na shod Kmečke zvezre in se je opravičil, da ne more ostatiti, ker mora v spovednico; priča so vse zborovalci in tudi g. dr. Verstovšek. „Narodni List“ pa piše, da je šel g. župnik na shod, namesto v spovednico. Ali si more misliti človek večje nesramnost? Ostudna laž. Naj pride lažidopisnik drugokrat na shod, potem ne bo menda poročal o takih lažeh, ki jih obsojajo vse pošteni ljudje v župniji. Nadalje piše, da prihodnji več. Le, ako imaš korajž; prej se boš naveličal ti lagati, nego mi resnicu govoriti, ker laž ima kratke noge. Ti dopisnik pa se primi malo za svoj nos in poglej malo v svoje družinsko življenje, da ne boš dajal celi župniji pohujšanja; pometi najprej pred svojim pragom, potem šele pred drugim!

1 Velenje. Naš Wutti je spet na lov. Pa ne za zajčki. Tistih ne lovi več, odkar so kmetje v okolici rekli, da ga ni treba več v njihove gošče. Ampak on lovi sedaj slovenske otroke v nemško šolo. In misli, da so naši kmetje tako nezavedni, da bodo dali svoje otroke v šolo, kjer se ne morejo nič naučiti, ker ne morejo slediti pouku v tujem in nerazumljivem jeziku in pravilno pisati ne znajo potem v nobenem jeziku, ne v nemškem, ne v slovenskem, govoriti pa tudi ne. Če znajo par trohic nemščine taki otroci, so se je naučili na škodo vsem drugim učnim predmetom, v katerih ostanejo bebi. In posledica? Ko izstropijo iz šole, še teh par besed pozabijo. Samo nekaj se temeljito naučijo v Šulerajnskih šolah, namreč sovražiti slovenski jezik, ki bi jim moral biti mil in drag v prvi vrsti, ker je jezik, katerega jim je Bog dal, jezik, v katerem so jih učili ljubi starši prve besede izgovarjati, v katerem so jih učili moliti, v katerem se doma ž njimi pogovarjajo. In ta jezik, mili materni jezik, ti ponemčeni in potujoči otroci zaničujejo in sovražijo, in zraven pa svoj lastni narod, v katerem jim je dal Bog, se naročiti. Saj smo vendar tudi mi Slovenci od Boga in smo prejeli od njega svoj poseben jezik, in ga torej ne smemo zaničevati, ker je božji dar. In pa svet jezik. Saj sem slišal, da se v nekaterih krajinah v staroslovenskem jeziku tudi bere sv. maša, kakor v latinskom. Torej vživa naš slovenski jezik čast, kakor nobeden drugi. In ta jezik zaničevati in pa vse, kar je slovenskega, to se naučijo v Šulerajnskih šolah, v drugih rečeh pa zaostanejo. Da se odfruijo lastnemu narodu, da postanejo nemčurji z vsemi tistimi zoperwnimi lastnostmi, ki jih imajo ti jančarji na sebi. To je pa seveda ravno namen teh šol: vzgojiti jančarje. Kaj je tem strupenim sovražnikom slovenskega ljudstva, ki so združeni v Šulerajnu, mar blagor slovenskih otrok, budi telesni ali duševni! To jim je deveta briga. Vzgojiti sebi privržencev, da se širi nemčurstvo v naših trgih, to je njih namen. In to vedo naši kmetje in delavci prav dobro. In zato ne bodo nič pomagale vse srajce in jankeri in kikelce, ki jih ponuja W. iz Šulerajnskega denarja. Mar naši kmetje in delavci čakajo na Vaše srajce, g. Wutti? So oblačili sebe in svoje otroke, ko Vas ni bilo, pa jih še bodo, ko Vas ne bo. Da bi le komu drugemu ne zmanjkalo. Pa do boljšega kruha bodo prišli otroci, tako se obeta. Čudno to, zakaj pa naši posilnemci iščijo med Slovenci kruha, če ga je med Nemci več in pa boljši. Pa jim ga moramo mi tukaj rezati. Razložite nam to uganko! Pa buteljni so baje otroci, ki hodijo v domačo šolarno šolo. Reklo se je neki ženi: Dajte otroka v nemško šolo. Kaj boste imeli buteljna? So mar torej naši kmetje in delavci, ki so hodili v domačo šolo, buteljni? Kaj? Torej pa so velenjski tržani tudi buteljni, ker so hodili vse nekdaj v isto domačo šolo. Čudim se le, da jih je toliko, ki so hodili v okoliško šolo, moglo doščudirati v doktorje, v profesorje, v duhovnike in učitelje in jih še zdaj študira. Saj se nam v Velenju tudi sedaj slovenskih dijakov ne manjka; nemški je bil pa samo eden, pa še tisti je hodil v ravno to šolo. In Slovenci imamo obilico zastopnikov v vseh učenih stanovih, in vse ti so dobili prvo podlago pouka v naših domačih šolah. Sedaj pa moramo zvedeti, da smo sami buteljni, kmetje, kakor drugi, ki smo počajali te šole, dokler nam ni luč zasijala, v Šulerajnski šoli. Pa špas ob strani! Nam se le zdi, da so wuteljni nekje drugje! No, pa dovolj za danes. Saj bo „Slov. Gospodar“ še večkrat izšel.

1 Razbor. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 18. oktobra po sv. maši v društvenem prostorju srečoval, za njim pa ponovno predavanje K obilni udeležbi vabi odbor. **2 Za društveni dom v Šmartnem** pri Velenju so darovali: Bl. g. K. pl. Adamovič 40 K.; č. g. župnik M. Strašek 20 K.; g. trgovec in kremlj Zager v Št. Janžu na Peči 20 K.; gg. N. in H. Lempl v Ptiju 10 K. Vsem blagim darovalcem Bog obilo povrnil!

3 Šmartno pri Velenju. V nedeljo, 16. t. m. popoldne po večernicah priredi v društvenem domu izobraževalno društvo gledališko predstavo, h kateri sta domačini in sosedje prisreno povabljeni. Tudi predavanje bo zanimivo. Preskrbljeno bo za pouk, pa tudi na sneh. Čisti dobitek je namenjen društvenemu domu.

Konjiški okraj.

1 Štreč. V prostorih g. Kračuna se vrši v nedeljo dne 18. t. m. po prvem božjem opravlju večje gospodarsko zborovanje. Govoril bude drž. in dež. poslanec Pišek in drugi o drž. in dež. zboru, nadalje o pospeševanju živinoreje in skupni prodaji živine. Zborovanje je za kmetovalec važnega pomena, zato se pričakuje obilna udeležba k Smrtna kosa. V Konjicah je umrl po celem okraju zlasti med gospodinji pod imenom „Račko“ znani Bezenšek. — V Sečah je po dolgotrajni bolezni zaspala Marija Pintar, in za ne dolgo potem njen mož Franc, ki je bil v okraju edini rešetar. — Na Stranicah se je preselil v večnost še mlad trgovski pomočnik Anton Bornšek. — Na Štreču je umrla 86 let stara samica Strgar; materi zemlji jo je izročil njen zetec g. župnik Arzenšek. — V Bohorini se je poslovila od svojcev vrla gospodinja Gorenakova.

1 Kebelj na Pohorju. Nagle smrti je umrl pri nas v noči od 1. do 2. t. m. prevžiker Simon Zbeg v Modriči. Trpel je že dalje časa na želodčenem krču. Dne 1. t. m. je z nekim sorodnikom v gostilni g. Fr. Bodleja pil, in zvečer, ko se je vračal domov, pa je šel spat v hlev bližnjega kmeta, kjer je zaspal za veden. V nedeljo zjutraj so našli mrtvega v hlevu. Ne-kateri pravijo, da se je tudi tukaj uresničil tisti pregovor, ki pravi: „Kdor čez duhovnike slabo govoril, jih na zadnjo uro gotovo zamudi.“ Prav molimo v litaniyah: „Nagle in neprevidene smrti, reši nas, o Gospod!“

Slovenjgraški okraj.

1 Marnberg. Neka naročnica „Slovenskega Gospodarja“ nam poroča: Ko sem prejela zadnjič „Sl. Gospodarja“, je bilo položeno v njega ptujsko motovilo „Štajerc“. Močno sem se začudila in vprašala razburjenja: „Kako pa je prišel ta vrag tu notri?“ Oseba, ki sem jo poslala na pošto, mi je takoj razložila to uganek. S pošte je šla namreč kupovat v trgovini znanega agitatorja za prav od Rima, Šobarja, kjer se prav pridno vsiljuje ptujsko motovilo. Uslužbenec, ki je videl, da ima dekle „Slovenskega Gospodarja“, ji je vrinil „Štajerca“ za nameček. Toda uslužbenec gosp. Šobarja se mi ne bodo prikupili s takimi darovi nikdar. Mi

e Glasbena šola v Celju, podružnica "Glasbene Matice" v Ljubljani naznanja, da prične redni poduk v glasbi (glasovir, gosli, teorija in drugi instrumenti) dne 17. okt. t. l. — Učenci se sprejemajo v soboto, dne 15. in v nedeljo 16. oktobra, vsakokrat od 11. do 12. ure v čitalnični knjižnici Narodnega Doma v Celju.

e Laški trg. Čuje in strmite, kajti kaj takega še niste slišali! Naše laške nemškutarje je luna trka, dasiravno je bil mlaj. To pa je bilo tako. Dne 1. t. m. je Laško zapustil pri vseh poštenih ljudeh splošno priljubljeni č. g. Fortunat Končan, ko se je podal na svojo novo župnijo v Št. Pavel v Savinjski dolini. Ko je gospod odhajal, je na hribčku vrh trga streljal par tržkih mladinov, ki so bili od gotove nemške strani najeti. Zakaj so streljali, se pravzaprav ne ve. Nekateri so bili tega mnenja, da je imel mesec do njih tako moč, da se jim je popolnoma zmedla njihova že itak majhna nemškutarska pamet. Drugi pa mislijo, da so streljali zato, ker jim je prej imenovani gospod večkrat krtačil njihovo nemškutarsko kožo. In ker ti nemški bratci poznaajo maniro, zahvalili so se odhajajočemu gospodu za to uslugo s streljanjem. Posebno se je odlikoval neki "Tüfferer-bürger", dasiravno že ima itak dovolj masla na glavi. Temu je pomagalo še par drugih že večkrat sodniško kaznovanih človečet, katerih še imenovati ni vredno. Pa vsi, kateri so povzročili to komedijo, so pravzaprav nedolžni pri celi stvari, ker oni so bili le navadni kanonirji oficirjev, ki so ostali v ozadju. Kaj pa županstvo, ali je dalo dovoljenje za streljanje? Kaj pravi nato gospod župan Weber? In celo "oko postave", ki bi moralo pred vsem skrbeti za mir v občini, se je zatisnilo in zamašilo ušesa, da nič ni videlo in slišalo. Toda, gospoda v trgu, glejte, da ne bo začelo v Laškem trgu silno pokati in sicer protivam. Mi slovenski kmetje posebno pravimo, da bodo zagödli laškim nemškutarjem neprijetno pesmico, ki jim bo še dolgo zvenela v ušesih. In na tako svodenje — bumf!

e Planšarstvo in pašniki v gornjegrajskem okraju. Poslanec dr. K. Verstovšek se trudi, da bi spravil to velevalno vprašanje, ki je za ta okraj velikega pomena zaradi povzdige živinoreje, v pravi tir. V svesti si, da ne pomagajo ljudstvu samo članki v listih in pa pogovori na shodi, je nastopil edino pravo pot, da vzbudi zanimanje za to vprašanje pri međodajnih uradih. V to svrhu se bode vršil že mogoče meseca decembra gospodarski shód, na katerem bodo predaval nadzornik planšarstva gospod Posch iz Grada in komisar za agrarne operacije v Celju gospod Zima o tozadavnih vprašanjih. Drugi dan bodo sklicani interesentje, da se informirajo oblasti o vseh zadevah. V tem okraju je treba predstudij od strani oblastnih organov, ker le na ta način je mogoče rešiti preporne pravne točke in izvršiti priprave za melioracije raznih pašnikov. Poslanec bodo povabil na ta informativni sestanek tudi zastopnike grajsčine in zlasti politično oblast.

e St. Vid pri Grobelnem. Naše Kmetijsko bralno društvo je imelo zadnjo nedeljo zborovanje. Otvoril je zborovanje č. g. kaplan Rampre. Urednik Kemperle je govoril o pomenu izobraževalne organizacije in vspodbujal k mnogobrojnemu pristopu k društvu. H koncu je govoril še društveni predsednik g. Cerovšek iz Vodreža.

e Frankolovo. V nedeljo, dne 9. t. m. je tukajšnje Kmečko katoliško izobraževalno društvo priredilo dve igri: "Zakleta soba pri zlati goski" ter "Kmet in fotograf". Pri tem je pokazala tukajšnja mladina, da se da tudi, akoravno brez posebnih voditeljev, napredovati. Obe igri so igrali dilettanti prav povoljno. Mladinka Nežika Sibanc nam je v vznešenih besedah opisala pomen iger ter pozdravila goste z lepim nagonom. Hvala ji! Č. g. Požar iz Vojnika je podal gostom nekoliko črtic iz življenja našega presvitlega cesarja.

e Televadni odsek "Orel" pri Sv. Petru na Medvedovem selu priredi v nedeljo 16. oktobra ob 3 uri pop v prostorih župnišča predstavo krasne igre: "Garcia Moreno", katero bo predstavljal 16 mlačnikov. Domaci mešani zbor zapoje tudi več pesmic. Domaci in sosedje, udeležite se te nad vse poučne in ganljive igre v velikem številu, zlasti že mladina!

e Gornjigrad. Izobraževalno-bralno društvo priredi 16. oktobra t. l. (legansko nedeljo) ob 3. uri popoldne v župniških prostorih gledališčnih igri: "Pri gospodi", žaloigra v dveh dejanjih in "Kmet Herod", burka v dveh dejanjih, s poučnim govorom, tamburjanjem in petjem. Vstopnina po navadi.

e Petrovče. V nedeljo dne 23. oktobra ob 3. uri popoldan se vrši v prostorih "Društvenega doma" v Petrovčah okrožni zadržni shod. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika okrožja. 2. Volitev okrožnega predsedstva. 3. Predavanje nadrevizorja Vlad. Pušenjaka iz Maribora. 4. Razgovor o zadržnih zadevah. Temu okrožju pripadajoče zadruge v Celju, Petrovčah, St. Petru v Sav. dolini, St. Juriju ob juž. ž. St. Jurju ob Taboru, Polzeli, Novicervki, Galiciji, Šmartno na Paki, Dobri in Grižah naj pošljajo člane načelstva in nadzorstva k zborovanju. Delujete za obilno udeležbo!

e Izobraževalno društvo v Celju. V nedeljo dne 23. oktobra popoldne ob 3. uri bo v vrtni dvorani "Pri belem volu" v Celju predaval g. učitelj Levstik o čebelarstvu. Po predavanju bo igra "Čebelarjev god".

Brežiški okraj.

b Shod S.K. Z. v Dobovi se je vršil v nedeljo, dne 9. t. m.; poročal je poslanec dr. Benkovič v goščinskih prostorih g. M. Katiča o dejelnem in državnem zboru; zborovalci so odobrili stališče naših poslancev in jim izrekli zaupanje.

b Globoko. Izginil je neznano kam 20letni epileptični kmečki sin Anton Cizel iz Piršenbrega h. št. 34. Kdor izve kaj o njem, naj blagovoli to načnanti staršem ali pa občinskemu uradu v Globokem pri Brežicah.

b Planina. Mnogo se govoriti tu o Sešerkovi komandi! Ali je to potrebno, da na naši lepi Planini županuje človek, ki naroča več iztisov "Štajerea", ki je nasproten slovenščini in podpira s slovenskimi groši nemško nacionalnost! To je, mislim, narobe svet. Treba bo temeljito izpremeniti te nezdrene razmere. Slovenski tržani! Spomnite se domovine, za katero so prelivali naši pradedje svojo kriči! Slovenska javnost pričakuje z veliko pozornostjo odločnega nastopa od vas!!

b Kozjanska kmetijska podružnica priredi v nedeljo dne 18. oktobra t. l. poučni zborovanji in sicer ob 8. uri zjutraj v šolskem poslopju v Podsradi, ob 8. uri popoldne v gostilni gospoda Praga v Imenem. Pri teh zborovanjih bo predaval kmetijski potovni učitelj gospod Gorica. K obilni udeležbi vabi odbor.

Vestnik mladinske organizacije.

Ptuj. V nedeljo, dne 9. oktobra se je vršil množično obiskan občni zbor kmetijskega bralnega društva v Krčevini pri Ptuju. Udeležilo se ga je veliko udov in nad 200 deklet iz mesta in okolice. Ko so bile rešene navadne točke občnega zabora in soglasno vsprejeto, da bo v bodočem društvu sedež v Ptuju, se je nato izvršil ustanovni zbor ptujske dekliške zveze pri krčevinskem bralnem društvu. V navdušenem govoru je razložil zbranim župnik Gomilšek namen dekliške zveze in nje pomen v verskem, narodnem, družinskom in gospodarskem oziru. Nato je v izbranih besedah govorila gospodična Ernestina Razlag o gospodinjstvu, zlasti kakšne lastnosti imej dobra gospodinja. Brezovnik Terezija je deklamovala lastno pesem "Kje je pravi mir doma". Veronek Marija je vspodbujala mladenke k mnogoštevilnemu pristopu k novi zvezi. Tačko je pristopilo 116 članic. Izbralo se je voditeljstvo 13 članic, katerim bo duša gospodična Razlagova. Zastopane so v zvezi mesto in vse občine župnije samostanske. Med mladenkami je vladalo veliko navdušenje. Gotovo bo nova dekliška zveza štela v kratkem 200 zavednih članic. Krčevinsko bralno društvo je preneslo svojo knjižnico v prostore Kmečke hranilnice in posojilnice v samostanu, in se bodo knjige prvikrat izposojevale že prihodnjo nedeljo po večernicah. Članice dekliške zveze, pridite po nje! Prepričani smo, da bo nova dekliška zveza izrednega pomena za Ptuj in okolico. Naj raste in krasno procvita nova članica Zveze slovenskih deklet!

Grize. V nedeljo, dne 9. t. m. se je vršil tukaj ustanovni shod Dekliške zveze. Na zborovanju je govoril domači g. župnik, Marija Drešo imenom Z. S. D. in dr. Jehart kot zastopnik S. K. S. Z. Novi zvezi je takoj prišlo 62 članic. Odbor se je sledče sestavil: Korent Jurijana, predsednica, odbornice: Lešer Neža, Kuder Terezija, Hribaršek Ana, Ravnšek Frapica. Dekleta so zelo navdušene za svojo organizacijo. Savinjska dolina, ki je že v njej rava lepa in vabljiva, bo imela še večji sloves, ko bo naša mladinska in izobraževalna organizacija zbrala pod svoje okrilje vse vrlo savinjsko ljudstvo.

Sv. Bolzenk pri Središču. V nedeljo, dne 25. sept. t. l. je naša mladina pokazala, kako krepko življenje se je razvilo iz nje tekmo prvega leta, odkar se je pridružila organizaciji slovenske katoliške mladine. Pridela je veselico s tremi gledališkimi igrami in srečolovom. Predsednik M. Z. Franco Bukovec je s prav resnimi besedami pozdravil navzoče ljudstvo, ki ga je bilo zbranega okoli 400. Pri prvi igri, "Ne vdajmo se", so nastopili Franc Zadravec, A. Lukman, Vinko Prapotnik, Ivan Lukman, Marija Urbanič in Bogomila Šenverter. Pri predstavi "Krčmar pri zvitem rogu" so nastopili Franc Bukovec, Jožef Borko, Bolzenk Verbančič, Jožef Prajdlin in Ivan Heric. Nazadnje se je predstavljal: "Kmet in fotograf". Nastopila sta Josip Zadravec in Anton Kocjan. Vsi igralci so svoje vloge izvrstno izvršili. Tudi srečolov se je izvrstno obnesel. Za ubogo šolsko mladino se je nabralo 10 K. Vsem tistim dobrotnikom, ki so v dosegu to krasne veselice kaj pripomogli, posebno pri srečolovu, prisrčna hvala. Prisrčna hvala gospodu M. Trstenjaku, za prostor, kjer se je vršila veselica. Prisrčna hvala vsem tistim dekletom, ki so okrasile slavolok in oder. Veselica nam bo ostala vedno v prijetnem spominu.

Sv. Jurij v Slov. gor. Še enkrat opozarjam na našo slovenost v nedeljo, 16. oktobra, ko se blagoslov zaveta mladenske Majline družbe in se vrši po večernicah mladenski shod. Ob lepem vremenu bo shod javen in sicer pred župniščem, ob slabem vremenu pa vrši zborovanje v prostorih bralnega društva. Vabimo Vas, tovarisi mladenski zlasti sosednih župnij, da se udeležite naše prireditve v častnem štivilu. Na svodenje!

Konjice. Dekliška zveza ima v nedeljo, dne 16. t. m. po večernicah, svoj mesečni shod. Veličastni shod na Brinjevi gori je rodil v širšem občinstvu občno zanimanje za dekliško gibanje, sčasoma bomo v celem okraju teško našli mladenke, ki ne bi bila vneta za vzore v vseh dekliških organizacijah. Pobiral se bo tudi članarina za september in oktober. Pridite delavne, nadarjene deklice vse, stopite v eno vrsto — za narodov blag!

Kolera.

V Mohaču na Ogrskem je kolera prenehala. Sedaj že en tenedan ni slišati o kakem novem slučaju kolere. V drugih okrajih na Ogrskem so obolele na koleri dne 9. t. m. 3, umrla pa 1 oseba, dne 10. t. m. so obolele 4, umrle pa 3 osebe.

Z Zagreba poročajo, da je občina Borovo na Hrvatskem od kolere vsa okužena. V Borovem je zopet obolelo 11 oseb na koleri, od katerih je že 8 umrlo. Deslej se je na Hrvatskem pojavila kolera samo v kraju, ki leže ob Donavi. Uradno se razglaša, da je bila kolera na Hrvatsko zanesena iz Ogrske.

V Črnomorih sta obolela dva policijska stražnika na koleri, ki sta se vrnila z orožne vaje na Ogrskem v Črnomorje.

V Žunguldaku ob Črnom morju je 3. in 4. t. m. obolelo pet oseb na koleri, ena pa je umrla.

V Carnigradu na Turškem so v zadnjih 24 urah obolele 3 osebe na koleri, od katerih sta 2 umrli. V Trape-

zantu je od 16. septembra obolelo 290 oseb na koleri, 162 pa umrlo. V okraju Erzerum je od 22. avgusta obolelo 469 oseb na koleri, 309 pa umrlo.

V Srbiji se je tudi pojavit en slučaj azijatske kolere. Na Kitajskem se kolera še vedno ponavlja. V Apuliji sta se pojavila dva nova slučaja azijatske kolere. V Neapelju je pet novih slučajev azijatske kolere, v okolici dva nova slučaja kolere in 17 smrtnih slučajev.

Iz Tokia na Japonskem se poroča, da se kolera v močnosti Japonske vedno bolj širi.

Poročilo o živinskem sejmu na Dunaju dne 10. okt. 1910.

Na sejmu je bilo 2670 kom. reječe, 264 pašne, 770 komadov slabe živine; po vrsti: 2365 volov, 507 bikov, 614 krav in 218 bivolov; skupaj 3704 komadov.

Prodajali so se dobro rejeni voli od 100—116 K, na pol debeli od 92—103 K, slabejši od 80—95 K, izvanredno do 120 K; dobro rejeni biki od 100—104 K, na pol debeli in slabejši od 88—98 K, izvanredno do 111 K; dobro rejene krave od 90—100 K, na pol debeli in slabejši od 84—88 K, izvanredno 104 K; slaba živina (živina za klobasarje) od 62—80 K; bivoli od 64—84 K za 100 kg žive teže.

Tendenca: Na današnjem sejmu je bilo 884 komadov živine manj kakor zadnjic.

V nekaterih krajih v Galiciji in Solnogradu je bil izvoz živine prepovedan, radi tega je bilo na sejmu za sedanjo porabo premalo živine.

Kupčija z biki in slabo živino je bila prav živahnja ter se je ta živina hitro poprodala. Cena bikov je poskočila za 4—6 K, slabi živini (živina za klobasarje) pa celo za 6—8 K.

Ravno tako je bila kupčija z rejeno živino, plačevala se je dobro rejena živina za 4—5 K, na pol debela za 6—8 K dražje.

Kravam, slabejšim volom, pašni živini in bivolom je poskočila cena za 8—10 K. Sejem se je hitro, predčasno, popolnoma izpraznil.

V izven se je prodalo 637 komadov živine.

Svinjski sejem na Dunaju dne 11. oktobra 1910.

Na sejmu je bilo 4810 alpskih svinj, 8628 ogrskih in 1067 naznanih (naznanih: katere še prije na isti sejem); skupaj 14505 svinj.

Prodajale so se ogrski dobro rejene od 132 do 135 vin., na pol debeli od 126—132 vin., stare in lahke od 120—124 vin.; alpske dobro rejene pa lahke od 134—138 vin., dobro rejene pa težke od 132—136 vin., stare in slabejši od 120—130 vin., izvanredno do 140 vin.; marjasci in odvržene plemene svinje od 110—116 vin.

Tendenca: Na današnjem sejmu je bilo 719 alpskih in 1430 ogrskih svinj več, kakor zadnjic.

Ceravno je bilo precejšnje število svinj več kakor na zadnjem sejmu, so bile vendar v začetku ravno take cene, kakor zadnjic; nazadnje je postala kupčija malo mrtva ter so se morale oddajati za 2—4 vin. ceneje.

Kupčija z ogrskimi svinjami je bila mirna, cene kakor prejšen teden, k zadnjemu jim je pa cena padla za 1—2 vin.

Zivinski sejem v Mariboru dne 12. oktobra 1910.

Na sejmu je bilo 137 komadov volov, 428 krav, 4 biki in 6 telet, skupaj 575 komadov živine.

Prodajali so se rejeni voli od 86—88 K, na pol debeli od 80—82 K, slabejši od 78—80 K; dobro rejene krave od 76—78 K, na pol debeli od 72—74 K,

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašjanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 8. oktobra 1910.
Trst . 12 44 4 33 38
Linc . 28 12 29 59 40

Velik novi hram z lepim sadostnikom se takoj proda. Hram obstoji iz dveh velikih sob, ene kuhinje in ene kuminate. Za ceno se izve pri Tomazu Klasincu, na Gor. Bregu št. 20 pri Ptaju. 774

Ičem dobro idočo pekarjo na deželi ali v majhnem mestu na Spod. Štajerskem do 1. januarja ali 1. novembra. Ponudbe pod naslovom "pekarja" Maribor, poste restante. 809

Zadostna hiša, ob živahnem cesti v Mariboru ležeč, še pet let davka prosta, v kateri je sedaj špecerjška trgovina, nese na mesec 275 K obresti, se zmenja z gozdanim posetom ali se prostovoljno proda. 22.000 K lahko ostane na hiši vknjiženih, 18.000 K je treba izplačati pod ugodnimi plačilnimi pogoji. — Tudi se prodajo tri enadostne hiše, pri katerih vsaki je treba izplačati 4000 K. Razven tega se proda gospodarsko poslopje z velikimi hlevi in 3 stanovanji s stavnim prostorom, primerne za kočijaže. Plačati je treba 8000 K, ostali znesek se lahko vknjiži na poslopu. Naslov pove upravnštvo. 799

Droženo žganje od leta 1903 150 litrov, 1 liter po K 2.40 ima na prodaj Ivan Peršak v Iljaševicah p. Križevci pri Ljutomeru. 812

Gostilna v Mariboru, Koroška cesta št. 48 se proda za 39000 K. Treba je izplačati 20000 K. Posredovalci so izključeni. 814

Kovači pozor! Proda se kovačija, blizu trga Šoštanji na Spodnjem Štajerskem, z vso kovaško opravo, na kladivo, zraven lepa zdana hiša s tremi sobami, lepa kuhinja in zdancer za malovje, drvarnica in druge kovaške reči, da ima lahko vse pod streho, en hlev za krvavo, ker se lahko tudi krava redi, hlevi za svinje, lep sadostnik in druga zemljišča, je tudi vse v dobrem stanu. Kovačija ne se lep dobiček, ker je blizu trga in ni tam kar bližo nobenega kovača. Proda se prostovoljno. Cena je nizka. Kupci naj se oglašajo pri Haukuju v Šoštanju, ker tam poizvejo vse bolj nastanek. 798

Lesni trgovci, pozor! Po ceni se proda v tako prijazni vasi pri okrajni cesti, 5 minut od železniške postaje, 1 uro hoda od mesta Maribor je nova moderna žaga, dobro obiskana. Zraven je trgovina s čreslom in lepa zdana hiša s primernim stanovanjem in lepim vrtom. Ker je vodna moč še večja in primerna prostor za mlin, kovačijo ali kako drugo obrt, katera potrebuje vodno moč. Naslov pove upravnštvo. 781

Jablane in hruske, deset tisoč komadov različne vrste ima po 60 vin komad na razpolago Vekoslav Štelcer, drevesničar v Št. Iliju v Slov. gor. 808

Učenec se sprejme takoj v trgovini mešanega blaga J. Kodrič v Framu. 797

Priden učenec se sprejme pri g. Franc Nerat, čevljarski mojster, Koroška cesta 9, Maribor. 807

Kuharica srednjih let, ki zastopi fino in navadno kuhično, išče službe. Pismene pozadbe se prosijo pod naslovom "Kuharica", poste restante Maribor. 808

Lep hram, kjer je že več let gostilna in trgovina, na lepem prostoru blizu cerkve pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji se proda ali da v najem. Cena se izve pri lastniku Alojz Meško št. 8, občina Podgorci. 811

Na prodaj je zemljišče, tri četrti ure od Maribora, v kat. občini Vodole občina Karšovina, v obsegu 17 oralov, 2 oral vinograda z ameriškim nazadom, 2 oral hoste, njive, travniki in lep sadostnik, hiša z gospodarskim poslopjem, živila in vse potrebno. Ponudbe na Josipa Sernca, posestnika, Gradiška, Pesnica. 514

Dekle za vse, pridno in marljivo, dobra plača, se lahko uči kuhat in en učenec se sprejme s 1. novembrom v moji špecerjski trgovini. Oto Svaršnik, Majšperg pri Ptaju. 821

Majar z več delavskimi močmi, izkušeni v kmetovanju, se sprejme s 1. novembrom. Vprašaj se pri Otonu Svaršniku, veleposetnik v Majšpergu pri Ptaju. 801

Hiša, pripravna za kakega penzionista, s 4 stanovanimi sobami, dvema ločama, kuhično s ščedilnikom in svinjskim kotlom, z dve mi kletmi in eno shrambo za orodje, s hlevom za svinje in kraljevo, s sadnim vrtom in sočivjem, hoste je okoli dveh oralov, grozdja iz brajd se dobi do 6 veder, tik glavne ceste blizu cerkve, se proda pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe pod šifro "100" na upravnemu lista. 773

Mizarski pomočnik se hitro sprejme v stalno delo iz držele pri J. Vogrinču, mizar, Zgor. Hajdin 35, pri Ptaju. 788

Proda se na najlepšem in prometnem prostoru na Bizejškem ob dveh cestah hiša z gospodarskim poslopjem in zraven okoli 5 oralov zemljišča. V tej hiši je dobro vpeljana gostilna in mesarija, kar tudi za trgovino z vso upravo urejeni prostori. V gospodarskem poslopju se nahaja kleti, ledenica in hlevi, ter zraven tudi kegljišče. Natančnejša pojasnila daje lastnik Josip Uršič, trgovec v Brežicah. 799

Hiša v trgu Ljutomer se takoj proda; je zdana, vse v dobrem stanu, ima 4 sobe, 2 kuhične, ščedilnik, pri hrnu prostora 1/4 oral zemlje s sadnino drevjem in vrtom za zelenjave, vodnjak na pumpo, hiša je za kakega rokodelca ali penzionista primerna. Cena je 7800 kron. Več se izve pri Antonu Vrablu, trgovcu, pošta Križevci pri Ljutomeru. 775

Gostilna in trgovina se proda takoj; poslopje je novo in vse zdane, z opoko krito, so 4 sobe, kuhična s ščedilnikom, spodnja klet za 40 polovnjakov prostora. Hlev za goved in svinjski hlevi, vodnjak na pumpo, lepi vrt za zelenjad, novo sajeni vinograd, kateri nosi 10 polovnjakov vina, sadostnik, travnik in les. Zemlja meri pol drugi oral. Posestvo leži na prijaznem hribu, ima krazen razgled, 15 minut od farne cerkve, v hrnu je koncesija za vino in žganje/pitje, in trgovino mešanega blaga že dolga leta. V občini, katera šteje 250 hramov, je edina gostilna, vinograd in hrni so davalni prosti, cena je 8000 K, z lahkimi plačilnimi pogoji. Več se izve pri Antunu Vrablu, trgovcu, pošta Križevci pri Ljutomeru. 781

Gostilna in trgovina se proda takoj; poslopje je novo in vse zdane, z opoko krito, so 4 sobe, kuhična s ščedilnikom, spodnja klet za 40 polovnjakov prostora. Hlev za goved in svinjski hlevi, vodnjak na pumpo, lepi vrt za zelenjad, novo sajeni vinograd, kateri nosi 10 polovnjakov vina, sadostnik, travnik in les. Zemlja meri pol drugi oral. Posestvo leži na prijaznem hribu, ima krazen razgled, 15 minut od farne cerkve, v hrnu je koncesija za vino in žganje/pitje, in trgovino mešanega blaga že dolga leta. V občini, katera šteje 250 hramov, je edina gostilna, vinograd in hrni so davalni prosti, cena je 8000 K, z lahkimi plačilnimi pogoji. Več se izve pri Antunu Vrablu, trgovcu, pošta Križevci pri Ljutomeru. 781

Pridnega učenca za kovaško obrt sprejme Franc Viher, kovaški mojster v Framu. 826

Jurij Ferlež pri Sv. Trojici v Rogatki Slatini naznanja, da ima na prodaj 4000 lepih jabolčnih sadnikov raznih vrst kakor kanadske, belfler, bonska jabolka, zimske mašančke, ananass, astrahan itd., vse domače in najnovejše vrste po 60 vin. komad. Bolj močni so od državne drevesnice ste dve, ena na Pristavi in ena doma. 829

V Gradcu se takoj sprejme priden pekovski učenec

ki govori nemški, pod dobrimi pogoji, prijaznim ravnanjem in malo plača; lahko je tudi že starejši. Karl Kirsteier, Gradec, Griesgasse 38. 827

Tri dobr, vinski sodi se prodajo. Kje, pove upravnštvo. 830

Mast zajamčeno pravo čisto svinjsko, radi prevelike zaloge prodajamo pod ceno in sicer po 180 K q. ter moje posode od kločovra Gjurgjevac. Prosim, da se pošle denar naprej. Lujo Kressinger, mesar, Gjurgjevac, Hrvatska. 828

Trgovski učenec z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovini A. Pinter v Slov. Bistrici, tukaj ima tudi priložnost trgovske šole obiskati. 817

Tesarji se takoj sprejme za trajno delo pri tesarskem mojstru J. Robnik v St. Lovrencu nad Mariborem. 821

Zahtevajte v gostilnah katoliško narodne liste: Slov. Gospodar, Straža

1. Serravalllo, c. kr. dvorni dobavitelj Trieste-Barcola.
Kupi se v lekarinah v steklenicah po pol l. K 2.60 in po 446 1 l. K 4.80.

Nihče več ne godná
Čez slabosti in težave,
Ako

Najboljše krepčilo želodca,
potrebno v vsaki skrbni hiši!

Ljudska kakovost liter K 2.40.
Kabinetna kakovost , , 4.80.
Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Edina slovenska kislava voda,

Tolstovrška slatina

je po zdravniških strokovnjakih priznana med najboljšimi planinskim kislimi vodami, je

izborna zdravila

za katare v grlu, pljučih, želodcu in črevesih, za želodčni krč, zaprtje, bolezni v ledvicah in mehurju ter pospešuje tek in prebavo. Tolstovrška slatina ni le izborna zdravila temveč je tudi osvežiljča

namizna kislava voda.

Odlikovana je bila na mednarodni razstavi v Inomostu 1896 in na higienični razstavi na Dunaju 1899.

Naroča se pri oskrbištu Tolstovrške slatine, pošta Guštan, Koroško, kjer se dobre tudi ceniki in prospekti.

Del čistih dohodkov gre v narodne namene.

Slovenci! Svoji k svojim! Zahtevajte povsod le Tolstovrško slatino! Vsaka slovenska gostilna naj ima le edino slovensko kislavo vodo.

Nobena konkurenca

če je še tako nevojiva in sovražna, je v stanu, da je izkušeno

Z-kromo

za svinje, ki je :::::
dvakrat tako redilna kot krvna kroma in 3 krat tako redilna kakor koruza, prekositi. :::::

Dokaz:

Največji svinjerejec spodnje-austrijski, gosp. Hofbauer v Elendsu, je to leto sam že 800 vreč Z-krome skrmil.

St. 1 za rejo

pospeši rast praščkov.

St. 2 za pitanje.

Svinje postanejo do 2 kg vsak dan težje; fino meso. Po 50 kil za 11 K 50 vin. v vrečo vred od tovarne. Ne pozabite tudi naročiti, da se vam pošlje ceniki o

Hippo za konje,

ki je ceneje, a redilneje kot oves, o

Molk za krave,

ki denešek mleka zelo povira in mleko zboljša in o

Z-krm za perutino

(100% več jajec) zastavlji.

Glav. zastop „Združenih tovarn za močna krmila a.d.“

Bratje Taussky, Dunaj II. Pratzstrasse 15/5

Fr. Korošec,

: trgovina z železom in :
špecerijo v Gor. Radgoni

789
Priporoča na novo vpeljano svojo veliko zalogo vzakovrnstnega železja, kakor tudi okove za poslopja, orodja, kotle, peči, ščedilnike, kuhično posodo, premog, kovaško oglje, koks, teer, karbolineum, firni, salonski petrolej na debelo in drobno, vsake vrste bary suhe in oljnate. Posebno pa proroča za sedanji čas, veliko izbiro železne pozlačence križe vsake kakovosti in velikosti z zlatimi napisimi vred in s kamenitimi podstavkami po nizki ceni.

Svetovno mojstrstvo

783
v industriji ur končno osvojeno.

Vsled prevzetja edine prodsje sem v stanu za samo K 4.90 ponuditi elegantno posebno ploščano amerik. 14 kar. duble zlato švic zepao uro. Ista ima 86 ur idoč anker kolesje s premirano znamko "Speciosa" in je električnim potom prevlečena s pristnim zlatom. Jamstvo za točen tek 4 leta: 1 komad K 4.90 2 komad K 9.80 Vsaki ur si pride zastonj fine pozlačena verižica. Brez rizika, ker je dovoljena zamenjava ozir se denar vrne. E. Holzer, Krakov, Štadom 18

Nagrobne vence
v vsakovrstnih izpeljavah, trake z napisimi,
in sveče za pogrebe priporoča:

Goričar & Leskovšek, Celje
trgovina s pisarniškimi potrebščinami itd.
Na debelo in drobno! 220 Na debelo in drobno!

Štefan Kaufmann
trgovec z železom 23
v Radgoni,
priporoča svojo veliko
zalogo lepo pozlačenih
nagrobnih križev po
jako nizki ceni.

Edina štaj. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

Franc Strupi : Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogu steklene in porcelanske posode, svetilki, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podebe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Majsolidnejša in točna postrežba.

Anton Kocuvan,
narodna trgovina z mešanim blagom
v Šoštanju (Južni Štajer)

Ima tudi zastop in zalogu najboljšega brivnega stroja „Multatto“ po tovarniški ceni: 3 K in tudi druge in britju spadajoče predmete. — Najboljše in najvrednejše se pri njem kupijo tudi prave švicarske vezenine za posteljno in telešno perilo ter obleke. Tudi predtiskovin (Vordruckerei) za šolo in dom se tukaj najvrednejše kupijo. Zahtevajo naj se vzorec franko.

„Kapljice za svinje“. Cena 1 steklenice je 1 krone.

Gospod A. H., Sv. Križ, piše:

Hvala Vam za pripisano zdravilo! Svinjske kapljice za rdečico: Uspeh vrlo povoljnji!

Gosp. Janez K. piše:

Prav dobro pomagalo!

F. PRULL :
meštana lekarna pri c. kr. oriu
MARIBOR, Glavni trg štev. 15.

Nizke cene! Ne pozabite se zglasiti Nizke cene!

pri
narodnem in domaćem trgovcu

Franc Lenartu v Ptiju

ki je dobil ravnokar za jesen in zimo iz prvih tovarnih veliko novega suknja za ženske in moške obleke. Potem obilo trpežne hlačevine, vsakovrstnega barhenta stalnih barv, mnogo lepih štrikanih in suknjenih ogrinjalk, ter nepremožljivih konjskih koc.

To pa vse cenejše kakor drugod.

Kdor bo z blagom zadovoljen,
naj pove svojim znancem.
Kdor bo z blagom nezadovoljen,
naj pove meni. — Priporoča se

Franc Lenart v Ptiju.

Puskujte, da se propriete!

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K.
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Steckenpferd-

milo z lilijskim mlekom

Najmehkejše milo za kožo
kakor proti pegam!

Dobiva se povsod!

Z mojo

240

!! umetno moštovo esenco !!

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi sod izvrstne, obstojne in zdrave domače pijače.

Cena 1 steklenici za 150 litrov 4 krone.

Dobi se samo

v drožeriji Maksa Wolfram,
Maribor, Gor. Gospodska ulica.

Zahvala.

„Foneiere“ peštanska zavarovalnica, mi je v mojo popolno zadovoljnost splačala škodo, ki mi jo je povzročil požar na zavarovalnih predmetih in mi tudi kulantičnim potom znesek dovolila.

Catim se tedaj primoranega, da izrečem tej družbi in njenemu generalnemu zastopu v Gradeu svojo zahvalo in jo vsakeku najtoplejše priporočim.

Račja pri Mariboru, dan 23. s ptembera 1910.

Andrej Rečnik,
občinski predstojnik.

Jurij Pišek,
818

Z okuženjem

so pogosto že iz navadnih ran postale zelo hude, zato se naj vsaka zato najbolj primerenim sredstvom pokrije.

Že 40 let se je izkazalo međino vlačno mazilo, tako zvan prško domaće mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obrezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladni in pospešuje zacepljenje.

Razpoljilja se vsak dan.

1 puščic 70 vin. Proti predplačilu K 3:16 se pošijejo 4 puščice, za K 7— pa 10 puščic poštne prostost na vsako postajo avstro-ogrške monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znakno. Pristao je po 70 vinarjev.

Glavna zalog

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

Lekarna „PRI ČRNEM DRLU“

PRAGA, Mala straná, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloge v lekarilih Avstro-Ogrske.

250

Spodnještajerska ljudska posojilnica v MARIBORU,

registrovana zadruga z neomejeno zavezou

Stolna ulica št. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: nadvne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižnice se sprejemajo kot getov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4 1/4%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in poroštvo po 5 1/2% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposjuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnilvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnika brezplačno, stranka plača le koleke.

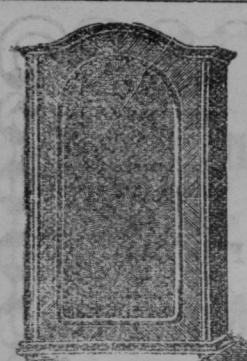
Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izvzemši praznike. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. dopoldna.

6

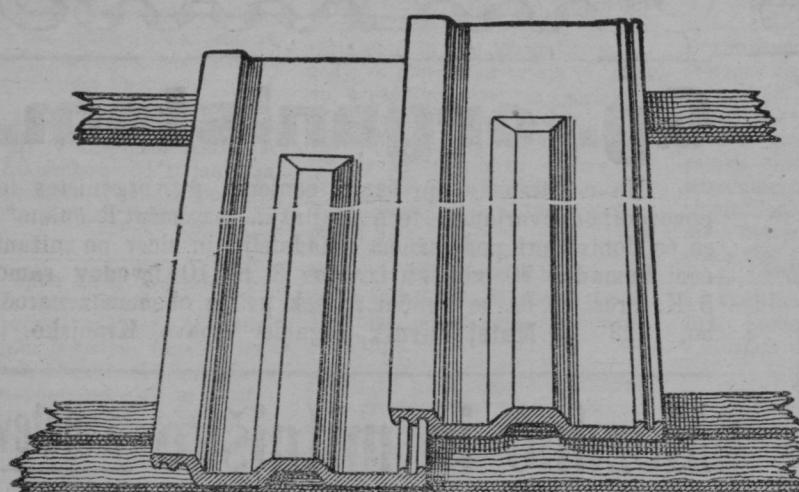

Največja mizarska in tapetarska trgovina Karol Wesiak - Maribor

551

Tegethofova ulica štev. 19.

Pohištva in posteljne oprave
..... po najnižjih cenah.
Cenik in proračun zastonj.
Lastna mizarska in tap. delavnica.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

ponudi vsako poljubno množino

166

patent. dvojno zarezani strešnik-zakrič

s poševno obrezo in privezničnim nastavkom „sistem Marzola“

Brez odprtih navzgor!

Streha popolnoma varna pred nevihami!

Najpriprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti.

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis. Spretni zastopniki se iščejo.

Delavnica za popravila!

Toda postrežba!
Dobrij Po časi!

Velika zaloga ur, dragocenosti, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.
Tudi na obreku! Ilustr. cenik zastonj!
Gramofoni od 20 do 200 K.
Niklasta remont.-ura K 250
Pristna srebrna ura "7"
Original omega ura "18"
Kuhinjska ura "4"
Budiljka, niklasta "8"
Porocni prstani "2"
Srebrne verižice "2"
— Vedečna jamstva —
Nasl. Dietinger

Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gospodska ulica 26
Kupujem zlatnine in srebre.

Olie za razne stroje oddaja tiskarna sv. Cirila v Mariboru
100 kg po 25 K.

Svarilo!

Prosimo spoštovana gospodinja, ne zahtevajte pri nakupu kar na kratko zavitek ali zabojček „cikorijski“, temveč določeno znamko:

:Franck:

da imate jamstvo za vedno jednako in najboljšo kakovost. — Pazite pri tem na varstvene znamke in podpis, kajti naše zamotanje se v jednakih barvah, papirju in z podobnim natisom ponareja. —

Tovarni znamki Tovarni znamki Tovarni znamki

G. & H. Franck & Sinovi

Ime „**Franck**“ kakor različne od tega izpeljane zaznambe naših izdelkov so **zakonito varovane**. Kdor torej kot „**Franckovo kavo**“ kak drugi nego iz naših tovarn izvirači izdelek oddaja, — je kaznovan.

Edina narodna trgovina

Ludovik Kuharič

je v Ormožu kjer 612

kupite moderno voljeno blago za ženske obleke, suknjo in kamgarne za moške obleke, perilni kambric, hlačevino, belo platno, svilene robe in mnogo drugega manufakturnega blaga iz najboljših tovarn po čudovito znižanih cenah. — Priporoča tudi svojo veliko zalogo raznovrstnega špecerijskega blaga.

Najboljše ročne torbice, šolske torbice, denarne mošnjičke, denarnice za natakarice in natakarje. — Bogato sortirano zalogo :

usnjatih garnitur

kakor tudi konjske oprave, opravo za jahanje itd. priporoča.

Rudolf Novak : Maribor

Jermenar in sedlar Grajski trg.

Samo lastni izdelki.

Dekla,

starejša oseba, poštena in pridna, ki mora za posle kuhat in kruh peči, zna tudi krmiti svinje, se takoj sprejme. Plača mesečno 18 K. Graščina Hopfenbah, p. Rudolfovou 810 Kranjsko.

*Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo.*

250

Ljudska hraničnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 9, I. nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svojo veliko gostilno

* *

30 sob za tuje po tako nizkih cenah

* *

fijakerijo v hiši

* *

Dobra in točna postrežba.

obrestuje

hranične vloge po $4\frac{1}{2}\%$ brez vsakega odbitka. Sprejema hranične knjižice drugih zavodov kot vloge in jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vloge tudi na tekoči račun in jih obrestuje od dne vložitve do dne vzdiga.

V svrhu varčevanja v malih zneskih daje vložnikom

domače nabiralnike

na dom zastonj, če vložijo prvakrat najmanj 4 K.

posojuje

na zemljišča po 5% do $5\frac{1}{2}\%$, ter na zastavo vrednostnih papirjev in na osebni kredit pod ugodnimi pogoji. Dolgove pri drugih zavodih ali osebah prevzame v svojo last proti povrnilvi malenkostnih gotovih stroškov. Prošnje in listine za vknjižbo dela brezplačno, stranka plača le koleke.

Za vplačila po pošti se dajejo zastonj pošt. hranične položnice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

Vprašanja in prošnje se sprejemajo vsak dan, izveni praznike dopoldne od 8.—12. ter od 3.—6. ure popoldan.